DIARI CATALA
d'Avisos, Noticies i Anuncis

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona { Edició vespre. 1 ptes. mes
Edició matí. . 1 » »
Fòra: { Espanya. . . . 4'50 ptes. trim.
Unió postal. . . . 9 » »
Paquet de 30 números . . 90 céntims.

La Veu de Catalunya

5 cent.

Redacció i Administració
Carrer d'Escudellers, 10 bis, entressol
(PROP DE LA RAMBLA)
IMPREMTA:
Escudellers, 10 bis, baixos
Telèfon 184

Anuncis, esqueles, comunicats i reclams a preus convencionals. Per a l'edició del vespre s'admeten esqueles mortuories fins a les sis de la tarda. Per a l'edició del matí, fins a les tres de la matinada.

Any XXIV núm. 5,531 — Barcelona: Dimars 29 de setembre de 1914 — Edició del MATÍ

SANT DEL DIA: La Dedicació de Sant Miquel Arcangel

Sant de demá: Sant Jeroni doctor i fund., Sta. Sofia, vda.—**Quaranta hores:** A la iglesia de Sta. Teresa, de Religioses Carmelites descalçes.—**Hores d'exposició:** De 2/4 de nou del matí a 2/4 de set de la tarde.—**Demá:** A la mateixa iglesia. — **Cort de Maria:** Nra. Sra. de Maig, a Santa Agna.—**Demá:** Nra. Sra. de la Saleta, a Sant Jaume, o Nra. Sra. de Queralt, a s Agonitzats.—**Missa d'avui:** La Dedicació de St. Miquel arcangel; color blanc; **La de demá:** St. Jeroni, conf. i dr., color blanc.—**Adoració nocturna:** Demá. Torn de St. Ramon Nonat (par. de Sta. Maria del Poble Nou).

Observatori Meteorológic de la Universitat.—Director: E. Alcobé.—28 setembre

HORES D'OBSERVACIÓ: 9 matí [illegible] tarde — Baròmetre a 0° al nivell del mar 7[illegible]; 7[illegible].— Temperatures: Maxim 3[illegible] sol; 23'6 ombra.—Mínima, 18'2 ombra; [illegible] reflector.— Temperatura a l'ombra: [illegible]; [illegible].— Pluja a les 24 hores: 0.—Aigua evaporada en milimetres: 2'2. —Graus d'humitat: 74; 6?. — Direcció del vent: NO.; S[illegible]. — Velocitat del vent: 210 km.—Estat del cel: seré.—Núvols: Classes Cs.; C.— Quantitat: 0'2; 0'1.—Observacions particulars: 0— Sortida del sol: 5'45.— Posta: 5'37. — Sortida de la lluna: 3'40 t. — Posta 0'45 m.

DONYA DOLORS BIOSCA CASANOVAS

Viuda de D. Joaquim Montal i Fita

Morí el 21 del mes corrent, havent rebut el Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

Els seus afligits fills Joaquim, Maria de la Soletat (Religiosa del Reial Monestir de Sant Pere de les Puelles), Concepció i Agustí, fills polítics Blanca Pascual, Francisco Bàrbara i Montserrat Galobart, néts, germans, germans polítics, oncles, nebots, cosins, demés parents i les raons socials **Hijos de J. Montal y Fita i Hijo de Miguel Bàrbara, S. en C.,** al fer present als seus amics i coneguts tan irreparable pèrdua, els preguen la tinguin present en llurs oracions i els agrairàn se serveixin assistir als funerals que, en sufragi de la seva ànima, se celebraràn demà, dimecres, dia 30 de l'actual, a les deu, a la parroquial iglesia de Sant Francisco de Paula.

Les misses després de l'ofici i desseguida la del perdó

El dol se dóna per despedit. — NO'S CONVIDA PARTICULAMENT.

L'Excm. i Rdm. senyor Nunci de S. S. i els Excms. senyors Bisbes de Vich i Solsona, s'han dignat concedir indulgencies en la forma acostumada.

EL SENYOR

DON ROSSENDO PARELLADA I ISAC

Morí el dia 30 de setembre de 1913, en la seva casa de Ordal

després d'haver rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostólica

(A. C. S.)

Totes les misses que's celebraràn dimecres, 30 del corrent, a la iglesia de Ntra. Sra. de Pompeia, d'aquesta; a la Parroquia de Santa María, de Vilafranca del Penedès; de Sant Esteve, de Ordal; de Sant Juliá de Arbòs i de Santa Eularia, de Banyeres, seràn aplicades en sufragi de la seva ánima.

Els seus afligits esposa donya Maria Ráfols, germans, germans politics, nebots, cosins i demés parents, al recordar als seus amics i coneguts tan dolorosa perdua, els preguen el tinguin present en llurs oracions i se serveixin assistir a alguna de les citades misses.

L'EXCM. SENYOR

D. Joan Sanpera i Torras

Marquès de Las Franquesas

morí el 9 del corrent a l'edat de 74 anys, havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

Els seus afligits viuda l'Excma. Senyora Donya Josepa Rodés i Ruiz, fills Antonia, Josepa i Joan, fil polític don Pere Alier, néts, germans polítics, nebots, cosins i demés parents i la raó social MORATÓ I SANPERA, al recordar a llurs amics i coneguts tan irreparable pèrdua, els demanen que l'encomanin a Deu i se serveixin assistir als funerals que, pel bé etern de l'ànima del difunt, se celebraràn demá, dimecres, dia 30 de l'actual, a les deu del matí, en l'iglesia de la Casa Provincial de Caritat.

Les misses després de l'ofici i desseguida la del perdó — El dol se dóna per despedit — No's convida particularment

En Las Franqueses se celebrarán misses en les parroquies de Corró de Vall, Corró de Munt, Marata i Llerona

Els Excms. i Ilms. Arquebisbe de Tarragona i Bisbes de Tortosa i Vich, s'han dignat concedir, respectivament, 100 i 50 dies d'indulgencies per cada obra de pietat que's practiqui pel bé de l'ànima del finat.

"El Hogar Español"

Societat Cooperativa de Crèdit Hipotecari

Per acord del Consell d'Administració a partir del dia primer del pròxim octubre, a les hores de Caixa, es pagarà als socis amb imposicions especials, a compte de les utilitats socials ja realisades, l'un per cent corresponent al tercer trimestre d'aquest any, tant en la Central, Porta del Sol, 9, Madrid, com en les seves Sucursals, Ronda de Sant Sant Pere, 6, Barcelona, i Méndez Núñez, 18, Sevilla.

Madrid 18 de setembre de 1914.—El vis-secretari del Consell, Juli Piernas de Tineo.

MATERIAL
PER A
LLETERIES

David Ferrer & C.ia S. en C.
94, Passeig de Gracia, 94
BARCELONA

Magatzems i botigues
per a llogar en la GRANVIA entre Calabria i Rocafort.
PISOS en casa recent construida.—ASCENSOR, quarto de bany i calefacció central.
INFORMARAN: Corts, 449, segón, 1.ª, 8 a 9 matí; 3 a 4 tarde, i 2/4 de 8 a 2/4 de 9 de la nit.

Academia Tecnològica

dirigida per l'Enginyer Industrial **don Pere Rius i Matas**
Preparació complets per a l'ingrés en la
ESCOLA D'ENGINYERS INDUSTRIALS
Peritatges industrials, electricista, mecànic i químic
PELAYO, 12, primer — Despatx de 10 a 12

Dr. A. Presta Especialista Orelles,-Nas, Gorja i Tuberculosis. Pelayo, 12, pral. Consulta de 9 a 10 i de 3 a 5.

DR. BALCELLS dels Hospitals de París, Estómach y RAIGS X. — Claris. 71. — De 3 a 5. Budells

Academia AINAUD

Solfeig, armonía, cant, piano, violí, violoncello.
Corts, 638 (entre Pg. de Gracia i Clarís.

CEREGUMIL
a base de cereals i lleguminoses
PODERÓS RECONSTITUIENT
Venda: Dipòsit Especifics i Farmacies

COL·LEGI DE CATALUNYA

Beneit especialment per S. S. el Papa Lleó XIII
Dirigit per les professores D.ª Josepa, D.ª Francisca, D.ª M.ª del Remei i donya Carme Ferràn, amb la cooperació de distingits professors. Director espiritual. Ensenyança graduada. Pàrvules. Classe Elemental i Superior. Magisteri. Classe especial de Gramàtica i Literatura Catalana per un renomenat professor. L'idioma francès forma part del plan d'estudis. Anglès. Comerç a càrrec de l'Academia Cots. Espaiosos patis d'esbarjo.
CLARÍS, NÚM. 31, PRINCIPAL I PRIMER

ACADEMIA FARGA

RAMBLA DE CATALUNYA, 114
SOLFEIG, CANT, COMPOSICIÓ, PIANO, VIOLÍ, VIOLONCELO, MANDOLINA, etc.

MOSAICHS E. F. ESCOFET & C.
Ronda Sant Pere, 8

Claudi Durán i Ventosa — ARQUITECTE-CONSTRUCTOR — RAMBLA DE CATALUNYA, 41
Projectes i pressupostos de tota classe d'obres
Especialitat en els de ciment i formigó armat

L'advocat Bofill i Galtés (Lluís) ha traslladat son despatx del Saló de Sant Joan al carrer de Bailén, núm. 13, principal primera.

J. Marsans Rof i fills
Valors, Cupons, Giros, Canvi de Monedes, Comptes corrents, Viatges
(RAMBLA CANALETES, 2)

Companyía Valenciana de Vapors Correus d'Africa

Servei fixe, ràpid i regular entre Barcelona, Marsella i Gènova

Vapor "BARCELÓ"

Luxoses cambres — Servei Restaurant — Telegrafia sense fils
Sortides: De Barcelona cap a Marsella, tots els diumenges a les 12.
» De Marsella cap a Gènova, tots els dilluns a les 14.
» De Gènova cap a Marsella i Barcelona, tots els dimecres a les 16.
» De Marsella cap a Barcelona, tots els dijous a les 18.
S'admet passatge de 1.ª, 2.ª i 3.ª, i càrrega de gran velocitat.
Consignataria: Vda. de VICENS SANZ SELMA, Passeig Colón, 1

EL SIGLO

GRANS MAGATZEMS

Continúa l'EXPOSICIÓ i VENDA
de
Articles per a Col·legial
OCASIONS EXCEPCIONALS

Dilluns, 28 de setembre i dies següents
Exposició i Venda de
Novetats de l'Estació

Vestits, Abrics, Bruses, Faldilles, Bates, Refajos, Cotilles, Pelletería, Llanes, Sedes, Velluts, Sombreros, Calçat per a senyora i nens, etc., etc., a
PREUS SUMAMENT REDUITS

TOTS ELS DIVENDRES
Venda de CORTES i RETALLS

El conflicte europeu

La viu viu

No són exclussivament els pobles en lluita els que avui miden la llur qualitat de força, de riquesa, d'idealitat, de resistencia: la prova és per tot el món. Somnis seculars de les nacions, que semblaven enterrats definitivament a les golfes de la poesía departamental, tornen a actualitat amb la més bella escomesa vivent; projectes ahir encara indecisos en l'imaginació cobejosa de grans vidents o conductors de pobles, avui criden amb una mena d'exigencia que a ningú se li acut anomenar inversemblant.

Mentrestant el país fa la viu viu en somorta neutralitat. Però la neutralitat no és, aquí una ACTITUT, no és el càlcul d'una sagacitat governamental ben orientada, sinó un ESTAT SOCIAL del qual no podem eixir, un nom de la nostra miseria collectiva, una declaració de renunciament a tota dignitat en la vida del país.

En el Govern és impossible veure-hi altra cosa que un posat de vaguetat obligada, filla de l'esporuguiment de la seva impotencia, tan real i dolorosa. Els partits polítics espanyols no tenen més que oradors o prestidigitadors electorals. Cap gran estimulant no acobla les joventuts que'l pessimisme o el plaer migra a les altiplanicies. Les ciutats interiors no tenen savis ni profetes. Espanya podría ésser una illa perduda dins un mar inconegut.

Però nosaltres vivim en un extrem d'aquesta illa. I entre nosaltres els catalans, nosaltres, les joventuts del nacionalisme. Hem estat i som la legió de la fè, però d'una fè garantida per la riquesa i abundor de les seves tasques. I, des la nostra aparició, nosaltres—que no representàvem pas un canvi de conducta, sinó una major claretat i articulació d'un sentit connatural a Catalunya—hem anat dient: —No volem creure que nosaltres siguem sols dintre l'Espanya. No volem creure que avencem per aquell roquiçar de la faula oriental on les pedres només tenien veu per insultar els que anaven endavant. Alguna cosa vivent podrà saludar la nostra vida, damunt la gran peanya de les estepes: videncia d'esperits superiors, gosadía de gents novelles, delicadesa de les torres d'ivori o generositat obscura de les democracies. Es impossible que tot un país sigui fòssil, és impossible que una historia, una tradició, un passat, per deficients i malavesats que apareguin en nostra recordança no hagin llegat als dies que vivim una correntía, fins i tot modesta, d'imperatius de vida.

Val la pena que esperem la resposta, i que tinguem fè encara en nosaltres mateixos, obrant com a baums o com a revulsiu. Però mentrestant, en aquests moments de vida complexíssima i tan dramàtica, la nostra espera, la immobilitat forçada de nostres ànimes plenes d'ideal, de nostres peus que frisen per avençar en noves i meravelloses jornades, ens prepara, amb la seva immensa amargor, a la sensació fosca, orba, inexorable d'una solitut definitiva, per si els destins fòssin tan contraris a nostra disposició germanívola, que ens reservessin la negació de tota companyonía, definitivament.

Josep CARNER.

GLOSARI

LLETRES A TINA

XXXV

Portu-Palu, 26 de setembre.

Ara se'm fa clar que tú has obtingut en la guerra gran, una primera victoria. La teva primera victoria en la guerra gran no s'anomena pas Liège, ni Namur, ni Carleroi. La teva primera victoria, la primera victoria alemanya, està en «l'organisació francesa per a la guerra».

Ah, la bella rebrotada de l'Autoritat, allà on la Llibertat era únicament l'invocada! Ah, el bon cop, cop definitiu, cop mortal, donat en terra de França a l'Anarquía! (El monstre sembla que encara queteja i babeja a Burdeus, entre els sopadors cinics de «Le Chapon fin...» Però ja és mort i ben mort. Podriem dir: On són els Caillaux d'antany?) Com trompejava dins les conciencies la «Marsellesa nova», a cada confiscació d'automòbil, a cada prohibició rígida de policía, a cada ampolla d'absenta feta llençar, a cada llum

de París, obligada a apagar-se a les nou del vespre!

Perque ja és sempre propria de l'estat de guerra la vigorisació de l'autoritat; però, quan aquesta vigorisació s'havía dut als límits d'ara? Quan la prensa havía estat més cenyida i quan havía acceptat la subjecció amb cor tan lleuger, amb tan clara conciencia de la primacia de l'interés públic? Quan la desvaloració de la propietat privada havía arribat a tal estrem? Quan aquella «humiliació del Comerç» a que jo al·ludía en una de mes cartes, havía revestit proporcions tan tràgiques? Quan s'havía gosat anar tan lluny, en materia de regimentació de basa ètica, com ara, amb això de la prohibició del absenta i adhuc de licors als soldats, i de vi, tret dels menjars?—Guerra nova, guerra sense alcool! Tota una pintoresca tradició esvaída: La cantinera... El brevatge d'aiguardent i pòlvora... La carabasseta de rom als llavis del camarada ferit...—Guerra sense alcool, guerra de l'Autoritat renascuda! Quantes altres tradicions pintoresques, llencioses, orgiàstiques, quantes altres tradicions d'Anarquía, esvairéu, tú, i la pau fecunda que't seguirà?

Que importava, Tina, que'ls soldats de Napoleón fossin un dia llençats d'Espanya? La llevor de l'esperit nou restava. Restava una Constitució liberal, a que havía calgut recorre, fins per a combatre l'Emperador del dia...—Que hi farà que les tropes de Guillem II sien demà llençades de França i de Bèlgica? També la llevor en restarà, aquesta Constitució socialista a que ha calgut recorre, per a plantar cara a l'Emperador nou.

XENIUS.

DE L'EDICIO D'ANIT

Arribada de sublevats

En el «Cataluña» arribaren ans d'ahir de Palma de Mallorca els indis anglesos que essent tripulants del vapor alemany «Faugfurm, anclat a l'esmentat port, se sublevaren contra la oficialitat en els termes que donàrem dies endarrera.

Aixís que arribaren foren portats, en nombre d'uns 50, al consulat d'Anglaterra, sentant-se a la escala mentres se'ls despatxaven alguns documents. Per fí, cansats d'esperar, deixaren els equipatges a la escala del consulat i se n'anaren a passejar tranquilament.

El cònsul els enviarà a Anglaterra tan prompte com pugui.

Varia

—Des de Madrid s'han demanat antecedents dels súbdits alemanys i austriacs que sortint de Barcelona en el vapor «J. J. Sister» foren empresonats per un creuer francès.

—Ans d'ahir sortí cap a Gènova el «Barceló» amb 120 passatgers i càrrega general.

—Ahir va arribar, procedent de Gènova, el vapor «Federico» amb 5 repatriats. Entre ells un jove espanyol resident a Alemanya que s'ha presentat com pròfug del nostre exèrcit.

Va ser entregat a les autoritats militars.

Canvi oficial

El canvi oficial fixat ans d'ahir pel Collegi de Corredors és el següent:

Francs, 101'00.
Lliures, 25'80.
Marcs, 124'00.

De Madrid

(PER TELEFON)

Sanitaris alemanys. - Referencia d'un capellà catòlic alemany.- D. Jaume.

Madrid, 28, 10 matí.

San Sebastián.—Han marxat a Bilbao 34 sanitaris alemanys.

Van molt agraits a les atencions i deferencies de que han sigut objecte a Irún i aquí.

El capellà catòlic alemany ha referit que en el camp de batalla va confessar a morents francesos i alemanys trobant entre ells un francès que no estava batejat.

El capellà el batejà «in articulo mortis».

Alguns sanitaris alemanys han presenciat les proves realisades per a salvament de náufrecs.

Un espanyol que vé de Sedàn diu que don Jaume de Borbón anà a despedir a varis repatriats espanyols socorrentne alguns que's trobaven en situació enguniosa i fou aclamat pels favorecuts.

Don Jaume, que no va creure ésser reconegut, per a sustreure's a la manifestació de sos compatriotes pujà a un cotxe i desaparegué.

Per als ferits alemanys

Telegrafíen de Berlin que la Societat de l'extracte de carn Liebig ha ofert un milió de marcs per als ferits alemanys.

D'Alacant

Alacant.—Procedent d'Oràn ha arribat el vapor «Turia» que condueix 400 repatriats, tots en situació precaria.

El governador els ha socorregut i proveit de passatge a molts d'ells.

Es creu que a primers d'octubre començaràn les obres projectades per a conjurar la crisi que vé travesant la classe obrera.

Lo que diu en Dato

Madrid, 28, 2 tarde.

El president del Consell ha assistit com a testimoni a la boda d'una filla del marquès de Santa Ana.

L'acte ha tingut lloc a l'iglesia dels Gerònims.

Des d'allí ha marxat a son domicili revent als periodistes per a facilitar-los la informació diaria.

Ha començat per donar-los compte de un telegrama de Burdeus, datat anit, en el que amb relació al Botlletí Oficial es diu lo següent:

L'enemic ha atacat a tot el front, essent rebutjat.

Nostra ala esquerra progressa.

Sobre els alts del Mosa la situació no ha canviat.

Altre despatx diu:

Un aeroplà que volava sobre París, a dos quarts de dotze, ha tirat bombes en l'Avinguda del Trocadero sobre el carrer de Freycinet, matant a un home i una nena.

Altra tirada en el carrer de Jules Ferry ha mort una vaca.

Els danys materials són superficials, encara que molt escampats.

Altre despatx que obrava en poder del senyor Dato dòna compte de que les reserves del Banc de Londres són de 8 milions de lliures esterlines més que l'any anterior.

La premsa anglesa assegura que'l Rei d'Espanya gestiona la lliure introducció en els paisos bel·ligerants de medicaments i material de curació per als ferits.

Abans d'assistir a la boda de la filla del marquès de Santa Ana el president va estar a Palau despatxant amb el Rei.

Demà cumplimentaràn al monarca els presidents dels Cossos col·legisladors.

Interrogat el senyor Dato sobre les conclusions de l'Assamblea de blaters celebrada a Saragossa, ha dit que les estudiarà i portarà al Consell de ministres, com s'ha fet amb les peticions dels productors de carbó.

Uns i altres reclamen el restabliment dels drets arazelaris per aquests articles, fundant-se en que l'abundancia és tal que farà baixar els preus en termes ruinosos per aquestes industries.

El senyor Dato ha dit que mai fou propòsit del Govern produir mal als interessos de nostres productors i industries, sinó el de fer créixer les existencies de tan importants articles de consum per a prevenir-nos contra una possible i gran carestía, no ara, sinó en la primavera pròxima, que serà quan es deixaràn sentir amb major intensitat les conseqüencies de l'actual conflagració. Axí que'l Govern s'hagi convençut de que està assegurat que no's pujaràn els preus del blat i carbó restablirà els drets aranzelaris per aquests productes.

De totes maneres, el Consell de ministres ha d'examinar amb tota detenció les demandes dels blaters i carboners.

Conclusions d'una Assamblea

Madrid 28, 4'15 tarde.

Les conclusions elevades al Govern per l'Assamblea que se celebrà ahir a Saragossa pels blaters de varies provincies són:

1.ª Les estadístiques oficials no reflexen la realitat amb la necessaria fidelitat per a poder realisar deduccions segures i eficaces i no hi hà indicis que permetin afirmar que les necessitats nacionals exigeixin una considerable importació de blat, donant això al problema de les subsistencies extraordinaria gravetat i fent verossímil la carestia del pà.

2.ª Les disposicions adoptades pel Govern per a evitar aquest perill, i especialment la franquicia aranzelaria, són segurament ineficaces, car se lesiona als blaters sense donar suficient garantía per assegurar les provisions, per lo que és d'urgencia la restauració dels drets de duana per la importació de blat com medi de lograr que se regularisin els preus en el mercat nacional.

3.ª L'Assamblea faculta a l'Associació d'agricultors per a que's dirigeixi a les societats econòmiques aragoneses pregant-los la constitució d'una agrupació permanent d'entitats socials amb caràcter econòmic on es trobin els representants dels productes d'Aragó.

Aquesta agrupació deurà formular amb urgencia un programa del remeis que les circumstancies imposin per a bé del país, exigint sa defensa als representants a Corts.

I 4.ª Que's procuri la celebració d'una Assamblea nacional on se concretin i unifiquin les aspiracions dels agricultors en materia aranzelaria.

Fugint del teatre de la guerra

Coruña. — Procedents de Londres i Amsterdam, respectivament, entraren an aquest port els vapors «Hiclands» i «Loch», anglesos, i «Hollandia», holandès.

Abdos van abarrotats de passatgers que fugen del teatre de la guerra i es dirigeixen a Amèrica.

Són en sa majoría distingides families argentines i brasilenyes que's dedicaven al comerç a Liège, Bruselles i Lovaina. També van molts estudiants de les Universitats de Colonia i Coblenza.

En el «Hollandia» es dirigeixen al Brasil gran número d'emigrants portuguesos que feren la revolució a Portugal amb en Paiva Couceiro.

La travessía ha sigut feliç. Sols el «Hollandia» fou detingut pel cuirassat «Chateaubriand», però la detenció fou breu, car tan sols preguntà la procedencia del vaixell, port de destí, càrrega i nacionalitat dels passatgers, valentse del telegraf sense fils.

Venen ansiosos de saber noticies de la guerra, arrebatant als venedors els periòdics. Molts no creuen en les noticies de les derrotes alemanyes, car el Govern alemany dona per victories tots els combats de l'exèrcit prussià amb els aliats.

Els passatgers procedents de Bruselles per a poder desembarcar a Amsterdam tingueren que fer el viatge en un tren militar, com presoners, amb les cortinetes tancades fins Aix-le-Chapelle; estigueren en el trajecte 32 hores.

Diuen que a Bruselles renaix la tranquilitat, encara que'l seu aspecte és trist. Els alemanys obliguen a obrir les botigues. En els primers dies s'elevaren enormement els preus dels articles, però els alemanys obligaren a baixar-los al fipu normal.

Al saber-se a Brussel·les la victoria dels aliats a Marne el veinat s'amotinà contra els alemanys, quins per a trencar la insurrecció emplaçaren canons en els principals boca-carrers.

Parlant de l'incendi i destrucció de Lovaina diuen els passatgers que'ls alemenys donaren de plaç per a que's rendís fins a les nou de la nit, però que sense saber la resposta la bombardejaren. Descriuen escenes horribles a l'entrar els alemanys a saqueig, matant dònes i nens.

Porten medalles que allí es venen a 20 cèntims; a l'anvers hi hà la figura del Rei de Bèlgica i al revers les paraules: «Socors als gloriosos defensors de Liège.»

El dilluns i dimars darrers passaren per Brussel·les grans contingents de tropes alemanyes per a la frontera de França.

Informació internacional

(PER TELEGRAF)

D'origen francès

La nota oficial de la nit

París, 28, 12'42 matinada.—El comunicat oficial de les 11 d'aquesta nit diu:

Se confirma que des de la nit del 25 al 26 i jornada del 27 els alemanys no han cessat en sos atacs d'extraordinaria violencia en tot el front, amb l'objecte manifest de rompre les nostres línies, lo que denota les instruccions de l'alt comanament de cercar la solució de la batalla.

No solament l'enemic no ha lograt aquest objecte, sinó que en el curs de l'acció hem fet nombrosos presoners i ens hem apoderat d'una bandera. Aquesta fou presa pel 25 regiment d'infantería colonial.

Els nostres comandants dels exèrcits senyalen que la moral de les tropes, malgrat les fadigues resultants d'una lluita no interrompuda, és excel·lent i que fins tenen de retenir a les tropes en son desig d'anar a embestir a l'enemic refugiat en les seves organitzacions defensives.—Havas.

Noticies oficials de Russia

París, 28, 12'45 matinada.—Petrograd.—Un comunicat de l'Estat Major general diu que les temptatives dels alemanys per atravessar el Memel, prop de Dronskeniff, han sigut rebutjades pel foc de l'artillería russa. L'artillería alemanya no ha pogut apagar els focs de la nostra. Prop de Sopockine la retirada dels alemanys és general cap al Govern de Sowalsky. La fortalesa de Ossowetz segueix resistint amb èxit el foc de l'artillería alemanya de siti.

Els combats a la Galitzia són molt encarniçats, sobre tot al coll de Cujek, on els hongaresos han sigut desallotjats de tres posicions i es retiren desordenadament. Hem prés una bateria completa i hem fet alguns centenars de presoners. Segueix la persecució de l'enemic.

Les comunicacions amb Przemyze estàn totes tallades. La defensa de la plaça és passiva. Les retaguardies austriaques es repleguen cap a Donaietz.—Havas.

Informes anglesos

París, 28, 1'10 matinada.—Londres.—La Oficina de la Premsa diu que la situació dels exèrcits aliats a França és satisfactoria. Han sigut rebutjats els contra-atacs dirigits al front anglès, sofrint l'enemic grans pèrdues.—Havas.

El Kaiser

París, 28, 1'15 tarde. — Londres. — Comuniquen de Petrograd a «The Times» que'l Kaiser ha arribat a la Prussia Oriental. — Havas.

La situació no ha canviat

París, 28, 1'20 tarde. — Amsterdam. — Comuniquen de Berlín que segons informe del gran quarter general alemany, de data 27 al vespre, la situació en tots els camps de batalla no ha canviat. — Havas.

Baixes alemanyes

París, 28, 1'25 tarde. — Copenhague, 27. — El total de la 44 llista oficial alemanya fa pujar a 9.921 el número de morts, ferits i desapareguts. En la llista hi figuren 89 oficials morts.—Havas.

Bales explosives

París, 28, 1'35 tarde. — Nisch, 27. — Segons els informes de tots els generals serbis, els austriacs empleen en tot el front bales explosives. Tots els soldats austriacs en posseeixen en proporció del 20 per 100. — Havas.

A la Prussia oriental

París, 28, 3'25 tarde.—«The Times», en un despatx de Petrograd, diu que a la frontera de la Prussia Oriental hi hà 22 cossos d'exèrcit alemany.—Havas.

La llegió garibaldina

París, 28, 3'30 tarde.—Roma, 27.—«El Giornale d'Italia» acull, amb tota mena de reserves, el rumor de que's fa un allistament de voluntaris a Ancone, per a combatre en la llegió garibaldina. Aquests voluntaris no aniràn a combatre en territori francès, sinó que intentaràn un cop de mà a la Dalmacia, lo que podría originar un «casus belli» entre Austria i Italia.—Havas.

Anglaterra i Portugal

Lisboa, 28, 3'45 tarde.—Ha entrat a Lisboa el creuer anglès «Argonaut», canviant amb la plaça les salves d'ordenança.

Els oficials anglesos que han desembarcat han sigut objecte de demostracions de simpatía per part dels portuguesos.

L'«Argonaut» es farà a la mar tot seguit.—Havas.

Segueix la batalla

París, 28, 3'50 tarde.—El comunicat oficial facilitat a les tres d'aquesta tarde diu que no hi hà novetat en la situació general.

Regna calma relativa en una part del front. No obstant, en alguns punts, sobre tot entre l'Aisne i l'Argonne, l'enemic ha intentat nous atacs, molt violents, que han sigut rebutjats.—Havas.

Príncep malalt

París, 28, 6'40 matí.—Els diaris publiquen despatxos de Berlín, rebuts per la vía d'Amsterdam, dient que'l príncep Oscar, fill quint del Kaiser, fa llit, sofrint feblesa de cor a conseqüencia de les fadigues de la campanya.—Havas.

Rumor

París, 28, 6'50 matí.—«Le Petit Journal», en un despatx de Ginebra, acull el rumor de que'l comandant alemany de Mulhouse s'ha suicidat, desesperat per no haver pogut passar els Vosgos.—Havas.

Oferiment

París, 28, 7'10 matí.—Segons «Le Figaro», Mr. Lloyd George ha dit en un miting que va demanar als banquers un emprèstit de 250 milions per a permetre a Bèlgica comprar armes i municions i en l'acte li varen oferir 1.000 milions sense interés.—Havas.

Lo que's diu

París, 28, 7'21 matí.—Un despatx de Petrograd diu que'ls russos han tingut de separar als presoners alemanys i austriacs a Moscou, perque's barallaven entre ells.—Havas.

Parla un ministre alemany

París, 28, 7'30 matí.—Roma.—Un despatx de Berlín assegura que'l secretari de Colonies ha declarat que la sort de les possessions alemanyes d'Ultramar es decidirà a Europa.

Ha afegit que la lluita de la flota alemanya contra l'anglesa és perillosa.

Contra els nostres enemics continentals —ha dit—combatim per la victoria i contra Anglaterra combatim pel botí, que haurà de ser proporcionat als nostres enormes sacrificis.—Havas.

Princep de Albania

París, 28, 7'45 matí.—Comuniquen de Durazzo a «Le Matin» que'l Senat albanés ha proclamat príncep d'Albania an en Buchan-Eddin, fill de l'ex-Soldà de Turquía Abdul-Hamid.—Havas.

Al Comeroun

París, 28, 1'5 tarde.—Burdeus.—Una expedició franco-anglesa, escoltada per varis navilis de guerra, entre ells el creuer anglès «Cumberland» i el francès «Bruix», ha desembarcat al Cameron. La capital, Duala, s'ha rendit sense condicions.—Havas.

Crònica tècnica de la guerra

ACTIVITAT ALS MARS

I

Paper passiu de les esquadres

Tot i estant conformes els anglesos amb anar amb calma per a allargar la guerra, no veuen amb gaire bons ulls la passivitat de ses nombroses esquadres. Fins el «Times», tan meticulós en ses afirmacions, ha dit, per boca d'un crític militar, que era necessari que'ls vaixells anglesos donessin fè de vida.

Bé és veritat que és això exigir un miracle a l'esquadra britànica. Les flotes alemanya i austriaca s'han tancat, respectivament, al Bàltic i a Trieste, sem brant les entrades dels seus caus amb dotzenes de milers de mines surants submarines.

En el Mar del Nort fa set setmanes que més de cent petites embarcacions angleses, ajudades de submarins, estan traient mines. De l'entrada sola a la badía austriaca de Cattaro la esquadra francesa ha tret 1.250 mines, i encara n'hi queden probablement algunes dotzenes.

Són aquestes mines d'un efecte terrible. El séu explosiu, conegut en Química per T-N-T, és d'efectes segurs i grans, molt més que les antigues mines carregades de dinamita i àcid picric.

D'aquí que la feina primordial de les esquadres hagi sigut netejar les aigues de màquines explosives i vigilar-les per a que no se'n posessin de noves. Això durarà segurament encara un mes ben llarg.

No obstant, per a entusiasmar a la opinió un xic decaiguda, les flotes aliades han intentat alguns cops d'audacia, com el ja conegut combat d'Heligoland. I ara intenten un esforç més gros, per a veure d'atreure als vaixells enemics, fent-los sortir dels caus i acceptar batalla.

II

Al Sund i a Lissa

Aquest intent anglès està representat, al Nort, per un probable atac a l'esquadra alemanya per retaguardia, passant per l'estret Sund (vegi's la carta 1), en combinació amb l'esquadra russa. En vàrem parlar ja, donant-ho com a probable, i al cap de tres dies les agencies ens deien, que un barco pesquer que passava pel Cattegat, havía vist una vintena de grans vaixells que feien el tatu per l'entrada del Sund, sense banderes i amb llums apagades.

Veurem lo que'n resulta.

L'intent dels aliats a l'Adriàtic el coneixem ja més: fa dos dies que les esquadres anglo-franceses s'han apoderat de l'illa de Lissa (vegi's la carta 2), mentres simultàniament bombejaven Cattaro per mar i terra.

L'esquadra austriaca, que forma tres esquadretes refugiades al voltant de Pola (la carta), dista no més que 250 kilòmetres de Lissa, i es veu amenaçada, ademés d'embotellada; ja que'ls aliats, a mida que vagin treient mines, passaràn de Lissa a altres illes més avençades —hi hà allà un escalonament de més de 400 illes—fins a trobar-se amb l'enemic.

Aquest, de tenir èxit els servi-montenegrins a la Bosnia, podría veure's atacat simultàniament per terra (les flexes de la carta).

III

La sorpresa dels submarins

Conan Doyle, el creador de la novela policiaca, ha publicat, fa cosa de dos mesos, una fantasía sobre la destrucció de la esquadra anglesa i la ff d'Anglaterra, de la qual s'han ocupat els técnics i fins l'Almirall anglès. El nirvi de la novela està en el següent cas: «Anglaterra declara la guerra a un petit regne vei. Aquest, amb un pa-

rell de submarins, col·locats a les més importants badies angleses, va tombant, d'un en un, tots els vaixells que venen de les colonies carregats de menjar i de primeres materies, aixís com també als barcos de guerra. La cosa és llarga. Però, a la ff, Anglaterra es queda anorreada, sense menjar, sense primeres materies industrials i sense marina. La seva mort per consumpció és inevitable.»

Els marins alemanys deuen haver llegit la novela. Fa quinze dies que dos torpeders anglesos anaven a fons, sense saber-se la causa. Fa vuit dies que hi anava un creuer de 7.000 tonelades, a les costes mateixes d'Anglaterra. Fa tres dies que'l mar engolfa tres creuers de tipu mitjà, bastant moderns (1898)—«Aboukir», «Hogue» i «Creizy»—de 12.000 tonelades, amb 700 homes de dotació cada un, 34 canons i un cost d'un milió de lliures.

Cop d'audacia tan gran ha desorientat a l'opinió anglesa, si bé, com bons britànics, tothom es prén allà la desgracia amb una sang freda incomparable. La gent es pregunta si estem als començos de la novela del creador dels detectives.

L'esquadra anglesa, que ha limpiat de mines tot el mar del Nort fins a vuit kilòmetres d'Heligoland (carta 1), enviava cada dia grupets de barcos secundaris a vigilar les costes holandeses, per a evitar que's posessin noves mines. La maniobra diaria, observada pels alemanys, els donà idea de la possibilitat d'un atac audaç. Sortiren d'Heligolaud cinc submarins, logrant ficar-se al mar del nort fins a 300 kilòmetres endintre. I al passar els tres creuers dits i un caçatorpeders anglesos per davant de Hoc-van-Holland, davant de Rotterdam, uns 80 kilòmetres mar endins, l'atac fou ràpid i decisiu. Dos terços de la tripulació s'ofegà, salvant-se'n 700, que arribaren a les costes holandeses. Passava això el dia 21, a les sis del matí, quan en aquelles latituts encara regnen les ombres de la nit (carta 1).

IV

Altres vaixells enfonzats

El creuer rús «Bassàn» tira a fons, el dia 22, un creuer i dos torpeders alemanys (carta 1), que's dedicaven a col·locar mines.

Tres torpeders austriacs, topant amb ses propies mines, van a fons davant de Trieste (carta 2).

A Xina s'enfonzen un creuer alemany i un torpeder japonès.

Al llac Victoria (Africa Central) i a Zauzibar van a fons quatre vaixells alemanys i un d'anglès.

A l'Atlàntic és apresat un trasatlàntic alemany, armat en cors.

Algún atrevit alemany talla el cable anglo-bilbaí a les costes meteixes d'Anglaterra.

El creuer alemany «Emden» canonejà Madras (carta 3) a la India anglesa. Es la capital del golf de Bengala, que té passa de 600.000 habitants.

La darrera nota anglesa diu que a l'Atlàntic, en conjunt, han sigut tirats a fons 92 vaixells mercants alemanys i 5 anglesos. Afegeix la nota que, en temps de pau, corrien per allà 200 vaixells alemanys i 4.000 d'anglesos, havent, per lo tant, perduts aquests poc més de 1'1 per 1.000, i els alemanys el 46 per 100.

Tot això demostra una gran activitat per part de tots, si bé en topades parcials, que no poden afectar al conjunt.

Tot delata que aviat hi haurà, pel cantó del mar, quelcom més important en sentit militar, entrant-se a un segón periode en les lluites navals de les nacions bel·ligerants.

U. C. d'E. M.

D'AQUESTA EDICIO

Econòmiques

Ahir, dilluns, va inaugurar-se a Palamós la cuina econòmica, alcançant la sotscripció per al seu sosteniment a pessetes 6.000 mensuals.

A les obres de construcció de la nova carretera del Cementiri d'aquella vila hi hà ocupada una brigada municipal de 140 obrers.

El governador civil ha telegrafiat al ministre de Foment, insistint en sa petició de que amb tota urgencia s'autoritzi i aprovi el projectat passeig marítim de Palamós amb objecte de col·locar en les obres del mateix altre contingent nombrós d'obrers.

El governador civil i l'alcalde de Palamós senyor Pagès gestionen de la Companyia del ferrocarril de M. Z. A. que admeti a l'estació de Flassà les bales de taps destinades a França i al mateix temps que dongui facilitats per a la repatriació dels obrers naturals d'aquella que quedin sense feina a França.

Consulat d'Anglaterra

En el Consulat general d'Anglaterra, s'ha fixat el següent avís:

«The British Consul general has the honour to invite subject(men)to a consultation to be hold at the Consulate general at 5 p. in on Thursday next. The question is our ciliatary duty.»

Telegrames oficials alemanys

Seguim estractant lo més important dels telegrames oficials emanats del ministeri de Negocis Estrangers d'Alemanya:

Berlín 15 d'agost, tarde.—A l'estranger es propaga que al mar del Nort hi ha hagut un gran combat naval amb pèrdua de 22 grans barcos alemanys i de 4 anglesos i que'l general French ha desembarcat a Bèlgica, havent destruit un exèrcit alemany. Aquestes noticies són inventades, com també la de procedencia anglesa, d'haver esclatat una revolta a Berlín.—Jagow, ministre de N. E.

Berlín 15 d'agost, tarde.—Les noticies de grans combats publicades a París i a Londres, són falses. Apart els combats de Mulhouse, Lagarde i Soldau, sols hi ha hagut petites topades victorioses per als alemanys. L'infantería russa que passà la frontera per Margabowo l'ha tornada a repassar. Ha cremat l'Arsenal d'Odessa on un barco rus ha topat amb una de les seves mines i ha anat a fons. A l'exèrcit rus hi ha hagut desfalcs d'importancia.—Jagow.

Berlín 17 d'agost, tarde. — Rebudes noticies d'incendis i saqueigs a la frontera de l'Est, comesos pels russos, el Govern alemany ha fet arribar fins a Russia un avís oficial dient que, seguint un sistema de guerra contrari al dret dels pobles, Russia carregarà amb la responsabilitat de les mides severes que s'hagin d'adoptar.

L'almirallat comunica que cap port alemany està bloquejat. El tràfec neutral per mar amb Alemanya no està interromput. Les noticies angleses sobre'l particular són falses.

Els diaris francesos confessen les derrotes franceses a Mulhouse. L'Estat Major belga aconsella no exagerar les victories que ell diu haver obtingut a Eghizee i Haelen. Reconeix que les tropes alemanyes, especialment la cavallería, avencen constantment.—Zimmerman.

Berlín 18 i 19 d'agost, nit.—El 17 hi hagué un combat a Stallupoenen, lluitant tropes del primer còs amb valor incomparable, obtenint victoria completa, fent més de 3.000 presoners. Els russos celebren la presa d'una bandera alemanya al combat de Margrabowo, però es tracta de la bandera de l'edifici de Correus.—Zimmerman.

Berlín 18 d'agost, matí.—Respecte a Liège, comunica l'Estat Major que, segons noticies fidedignes, abans de la guerra havien anat soldats i oficials francesos a Bèlgica a instruir les tropes belgues. Això, a l'esclatar la guerra, s'ha de considerar com una violació de neutralitat. No passaren la frontera regiments alemanys mobilitzats, sinó set brigades amb la dotació de temps de pau. Els nostres adversaris creien que hi havía davant de Liège 120.000 homes. Per a evitar pèrdues innecessaries, es prengueren els forts per medi de l'artillería de gròs calibre. Alguns forts, canonejats amb canons de mig calibre, es rendiren aviat. A l'Alsacia el dia 14 dos batallons alemanys amb canons i ametralladores, procedents de Estrasburg, sofriren lleugeres derrotes al passar els Vosgos prop de Schiermek, lo qual serví de llissó per a audacies successives.

Les noticies de la mort del general Emmich i de la captura del general Deunuling són falses.

Per a evitar nous horrors de guerra, el Govern alemany ha renovat per medi d'una potencia neutral al Govern belga, proposicions d'acceptar qualsevol convení, havent contestat Bèlgica amb una negativa.—Zimmerman.

Berlín 18 d'agost, matí.—L'Estat Major comunica: Mlawa, a Russia, ha sigut ocupada per nostres tropes. Segons diaris anglesos, en un combat amb barcos anglesos ha sigut destruit el submarí alemany número 15. No es precisen les baixes angleses. S'ignora el parader del submarí número 15.

La colonia italiana de Frankfort declara, contestant a certs rumors, que'ls italians són ben tractats a Alemanya. —Zimmerman.

De Madrid

(PER TELEFON)

L'exportació a Russia

Madrid, 28, 9'15 nit.

Segons han manifestat en el ministeri d'Estat, de Russia se comunica als exportadors de productes espanyols a dit país que envin els seus representants per a tractar d'establir la exportació directa, la qual podrà adquirir gran importancia, tenint en compte que les circumstancies actuals no permeten efectuar-la per conducte d'Alemanya, com fins ara es venía fent.

El dipòsit franc

A pesar de lo que en contrari s'ha dit, mentres no's constitueixi la Societat i es construeixin els locals necessaris, no's dictarà pel ministre d'Hisenda la R. O. de concessió de l'establiment d'un dipòsit franc en el port de Cádiz, amb arreglo al R. D. firmat recentment.

Les comunicacions maritimes amb Anglaterra

S'està gestionant del Govern anglès que estableixi un servei de comunicacions marítimes igual a l'establert per Espanya, amb lo que no s'interrompiría el servei anglo-espanyol en cap dia de la setmana.

Pels ferits

La embaixada de França ha obert una sotscripció a favor dels soldats ferits.

Nota de la embaixada austriaca

Madrid, 29, 12'30 matinada.

A l'embaixada d'Austria han facilitat la següent nota:

Ordre del dia del general Dauke del dia 14 de setembre.

L'heròic primer exèrcit acaba d'efectuar de manera brillant una operació militar extraordinariament difícil.

Prop de Krasnik i de Lublin hem derrotat d'una manera definitiva als russos.

Després hem lluitat dia i nit durant dues setmanes amb un enemic fortament atrinxerat i hem rebutjat sempre amb èxit innombrables atacs.

Els russos rebíen diariament reforços importants i al final disposaren per lo menys de doble contingent de tropes.

En sa consideració, nosaltres hem renunciat voluntariament els nostres atacs per a unir-nos amb els nostres altres exèrcits i seguir lluitant junt amb ells.

També la marxa a través dels estanys del bosc en la regió de Danew ha sigut una prova immensa de la nostra energía, però també aquesta àrdua empresa ha sigut coronada per l'èxit i els russos apenes s'han atrevit a molestar nostra marxa.

Aixís ha sigut possible que'l nostre primer exèrcit estigui avui en les posicions que abans havía evaquat.

Jo dono les gracies a tots els heròics combatents del primer exèrcit pel seu esforç amb que han contribuit a l'èxit de tot.

La guerra ha tingut fins ara grans exigencies per a nosaltres; el pervenir ens prepara altres esforços a sa manera, però els soldats del primer exèrcit passaràn—d'això n'estic segur—per tots els obstacles amb gran entereset i amb ànim immillorable per a la gloria militar.

Una comunicació oficial austriaca de l'Estat Major en 15 de setembre, diu que les forces serbies que havíen atravessat el Save, entrant en territori austriac, han sigut rebutjades per totes parts; per conseqüent, en aquesta data no queda cap soldat serbi en el nostre territori.

El comandant general, Von Heefes.

Nota de la embaixada alemanya

A la Embaixada alemanya han facilitat la següent nota:

Del quarter general alemany comunicquen amb data 27, que l'enemic havía concentrat masses importants de tropes aprofitant-se de les bones comunicacions per ferrocarril per a efectuar un llarg avenç contra el flanc dret del nostre exèrcit.

Nostres forces han lograt aturar l'avenç enemic, rebutjant-lo amb gran energía.

Una divisió francesa de Le Raumont tingué que replegar-se.

La bretxa que nostres tropes havíen obert en la línia de fortificacions entre Toul i Verdun s'ha aixamplat bastant.

Tots els forts al Sur de Verdun que havíem atacat han cessat en son foc i en tot el centre de la línia de combat nosaltres avencem lentament.

L'Almirallat alemany comunica oficialment que el creuer anglès «Tachlinders», que's va enfonzar fa alguns dies en el Mar del Nort, no va topar amb cap mina, sinó que fou atacat i tirat a fons pel submarí alemany que porta el número 21.

Nota comentada

El ministre d'Estat, en una nota oficiosa facilitada fa dos o tres dies, desmentía que el consul d'Espanya a Francfort, formés part de una comissió alemanya encarregada de facilitar noticies de la guerra.

«El Mundo» posa a la nota del ministre el següent comentari:

Fa bé el ministre d'Estat oposant tal negativa, però lo greu del cas, lo que li dóna importancia, no és que's tracti de noticies de periòdics, sinó de que el cònsul d'Espanya a Francfort, don Francisco de A. Caballero, apareix entre'ls membres d'aqueixa junta que ha de donar el servei d'informació per als paisos d'idioma espanyol i portuguès.

Tenim en nostre poder un número que'ns fou remès, un exemplar amb traducció espanyola del Llibre Verd i en ell pot veure's que'l cònsul, el nom del qual va en según lloc, forma part de la Junta, qual direcció és Nachrichtendienst Borsenstrasse, 2, Krantkurman.

També apareix el nom de don Gustau Mayer Alberti, cònsul d'Espanya en el districte de Vierbaden.

Proposició

S'ha presentat una proposició a l'Ajuntament en que's sol·licita es doni treball en les obres municipals als jornalers veins de la vila, en preferencia als foraster.

Lo que diu «La Epoca»

«La Epoca» diu que'ls fets han vingut a demostrar el fonament dels temors de que l'admissió temporal dels blaters no beneficiaría al consumidor, i que sols resultaríen beneficiats els grans acaparadors.

Ara s'ha d'evitar que les mides adoptades serveixin als blaters i carboners per a elevar els preus.

Ja s'ha vist a Espanya que quan les desgravacions es fan no arriben al consumidor i quan cessen s'eleven els preus.

Celebra que'ls blaters pensin en la associació, car suposa que no's limitaràn a la defensa dels seus interessos contra les determinacions del poder públic, sinó a ser vigilants celadors dels fets en interès de l'agricultura i del consumidor.

—El mateix periòdic, contestant als dubtes sobre l'apertura del Parlament, diu que deu bastar-los que el senyor Dato hagi assegurat que hi haurà pressupostos votats per les Cambres en el plaç constitucional, i afegeix 'Ademés, és que abans de que's restableixi la pau, és possible saber sisquera lo que hi haurà necessitat de fer per a afrontar les conseqüencies econòmiques de aquest magne conflicte.

Paralització

Valencia. — Per manca de material han tancat vuit fàbriques que ja venien treballant tres dies a la setmana.

Queden en vaga forçosa 6.500 obrers, que avui han anat als menjadors de la Associació de Caritat Valenciana.

En la barriada marítima estàn en vaga forçosa.

Maquinistes, fogainers, marbristes, pintors, fusters i paletes s'han reunit, acordant les respectives societats dirigir-se a les autoritats, demanant el seu apoi material i sol·licitar la protecció de les societats de Madrid i Barcelona, perque e's ingressos de les de Valencia són molt limitats.

A conseqüencia d'haver-se paralitzat la exportació de raims i taronges, aumenta el paro de la classe obrera.

La Cambra de Comerç ha acordat elevar una petició al Govern per a que procuri renuar el mercat de Holanda i facilitar els segurs marítims cap a Londres.

Tropes canadienques

Vigo. — Es tenen noticies de que'l desembarc de tropes canadienques a Anglaterra i son trasllat a la costa continental es feu amb gran reserva i rapidesa, no publicant els periòdics la més petita noticia.

El Govern anglès va requisar tots els carros de transport, enviant-los al servei de les tropes expedicionaries.

Les baixes franceses

San Sebastián. — Un francès prestigiós arribat d'Hendaya evalúa les baixes experimentades per l'exèrcit francès des del comensament de la campanya 350,000 ferits i 150,000 morts, calculant el número de presoners en poder dels alemanys en 30,000, assegurant que l'exèrcit alemany es troba en igual o en pitjor situació encara.

Referencies d'uns metges alemanys

«El Correo Español» publica el següent relat:

Han arribat a Bilbao dos metges militars i dos infermers alemanys que, amb varies germanes de la caritat, foren fets presoners en un hospital, a l'iniciar-se el replegament alemany en la batalla del Marne.

Un d'ells relata aixís el fet:

Diu que estava amb altres companys en un hospital de sang preparat pels alemanys. Les Germanes els acompanyaven en les ambulancies i a l'hospital se trobaren 15 d'elles assistint als ferits, entre els que hi havia molts francesos.

Arribaren els francesos i, al fer-se amos de l'hospital, els agafaren i els separaren d'aquells, quan demandaven son concurs els desgraciats que allí quedaven.

Ens hem meravellat al llegir els relats de la premsa francesa, ja que en el poble no entraren els francesos fins 24 hores després de marxar els alemanys; la premsa francesa diu que incessantment prosseguiren la persecució.

Se'ns ha tractat com presoners de guerra, i se'ns donava per a menjar, pa, aigua i mongetes.

En nostres files no ocorren aquestes coses. Els metges francesos que han passat per nostres files han sigut tractats com companys.

Sols veient l'exèrcit alemany, se pot un formar idea de la seva organització i del seu entusiasme. Hi ha hagut jornades de 42 kilòmetres a peu.

No hi hà soldat que no se senti orgullós de formar en les primeres files i per a qualsevol empresa arriscada no falten centenars de voluntaris.

Lo admirable és el treball immens de nostra administració militar, car no hi ha hagut un sol dia que deixessim de menjar calent. Els serveis es fan tots amb automòbils.

El servei de metge és prodigiós. Un ferit amb la cama atravessada es curà abans de vuit dies.

Les ferides que no perforen regions viscerals es curen amb increible rapidesa. L'artilleria és la que causa més estragaments, i les ferides que causa són les més difícils de curar.

Les Germanes de la Caritat deuen estar ja en camí de Barcelona per a embarcar allí i tornar a Alemanya al costat dels ferits, servint-los d'àngel de la caritat.

Ningú pot oblidar l'heroisme d'aquestes dònes i l'ànim que donen als desgraciats que han sigut ferits per les bales, no important que siguin alemanys o francesos o anglesos, que necessiten curar-se a copia d'afalacs.

Informació internacional

(PER TELEGRAF)

D'origen francés

Les pèrdues dels alemanys

París, 28, 9'15 nit. — Burdeus. — Dels informes arribats de la línia de la batalla, resulta que les pèrdues dels cossos d'exèrcit alemanys, especialment els de la guardia, són considerables.

Segons declaracions d'alguns presoners alemanys, hi hà companyíes de la guardia que queden reduides a un centenar d'homes, manats per oficials promoguts recentment, per haver caigut morts o ferits tots els altres. — Havas.

La situació a França

Paris, 28, 11'35 nit. — El comunicat oficial facilitat a les onze d'aquesta nit, diu lo següent:

Primer. A l'ala esquerra, els informes sobre la situació son favorables.

Segon. Al Centre, les tropes franceses han soportat, amb èxit, nous atacs molt violents. Regressem als Alts del Meuse. Al Woevre la intensa boira ha sospès, de fet, les operacions.

Tercer. A l'ala dreta, Lorena i Vosgos, la situació no ha canviat. — Havas.

Polítiques

La bandera catalana a Tarragona

S'ha rebut ja a la Casa de la Ciutat de Tarragona la bandera catalana que està acordat oneji al costat de l'espanyola en l'edifici comunal.

Se tracta d'organitzar una festa que correspongui an aquesta victoria de l'espiritualitat de Catalunya, a la qual hi seràn invitades altes personalitats del catalanisme.

Ensenyança catalana al Seminari de Tarragona

Els confrares d'aquella ciutat dediquen grans elogis al senyor Arquebisbe perque, en el curs que començarà el dia primer d'octubre en aquell Seminari, s'hi inauguraràn les càtedres de llengua i literatura catalana, Dret Català i nocions de llengua francesa, de sociología, d'economía política, de fisiología, d'higiene, de Dret penal, Dret general d'Espanya, Agricultura i Pedagogía.

Tal és el plan d'estudis nous que es conforma amb l'íntim coneixement de lo que ha de ser el sacerdot dels nostres temps.

L'innovació feta en el Seminari tarragoní pel seu volgudíssim Arquebisbe doctor López Peláez, mereix nostra coral felicitació, que de bon grat li enviem, ben lliures de la falsa cortisanía, ben convençuts de que ja té demostrat que sab ser català entre els catalans, el primer entre els amadors de la nostra terra.

Varies

—S'ha donat sentencia en els judicis seguits la passada setmana contra el senyor Samblancat, per ultratges a la nació i per injuries al Rei.

Pel primer se li han imposat dos anys i quatre mesos de presó correccional, essent absolt del segón.

—Mercès a les gestions del diputat regionalista del districte don Bonaventura M. Plaja, va a obtenir una solució satisfactoria la construcció del pont de Granollers sobre el riu Besòs. Aixís ho deixa entendre la següent carta que publica el confrare «El Vallès Nou», d'aquella vila. Diu aixís:

«El director general de Obras públicas.

Señor don Buenaventura M.ª Plaja.

Mi distinguido amigo: Me complazco en participar a V. que ha sido firmada la Real orden consultando al ministerio de Hacienda la construcción del puente sobre el Congost en la carretera de Barcelona a Ribas, de aquella provincia, que con tanto interés me tenía recomendada.

Muy de veras celebra haberle podido complacer su affmo. amigo s. s., q. b. s. m., A. Salvador.

28 de agosto de 1914.»

—Díes enrera morí a Barcelona l'antic i entusiasta catalanista en Joan Vergés i Barris, i fou conduit a Sant Feliu de Guíxols, sa vila nadiua, el seu cadavre. En les planes de la revista literaria barcelonina «Joventut», hi va publicar inspirades poesíes. Ell, junt amb altres antics catalanistes empordanesos, va fer anys enrera activíssimes campanyes de propaganda del nostre ideal.

FERRER, FISA I ALSINA

GRANS MAGATZEMS DE CRISTALLERIA, PISA I PORCELANA

GRANS TALLERS DE DECORAT

Posen en coneixement de la seva distingida clientela, que acaben de rebre de les cases mes importants, del país i del estranger, les últimes novetats en Cristall, Pisa, Porcelana i Articles de Fantasía. Immens assortit en Figures de porcelana i de metall, Bomboneres, Majóliques, propíes per a regals, etc., etc.

Grans existencies en vaixelles, jocs de cafè, de dolços i taceria, en blanc, darrers models, decorantse a gust del comprador en els seus TALLERS DE DECORAT

Jocs de café i thè, Vaixelles de pisa i porcelana — Formes modernes. Decorats novetat. Especialitat de la casa.

Jocs de cristallería de Baccarat, de Bohemia i del país, en llis, gravat, talla i decorat.

Serveis per a Restaurants, Col·legis i comunitats religioses

Sifons, taps mecànics i accessoris

EXPEDICIONS A PROVINCIES

Vendes a l'engròs i detall: Borrell, 91 al 97-Barcelona

Escoles Montessori

Miscelània

Miscelània. Aixís titulem aquestes ratlles perque es vegi ben bé, com dèiem ahir, que no volem fer una crítica ni tan solament una exposició sistemàtica del nou mètode Montessori, sinó limitar-nos a un enfilall d'idees disperses o de simples comentaris que se'ns acudiren a l'escoltar les conferencies donades sobre aquest tema a la Sala de Cent de Cà la Ciutat.

Algú suposa, de casa seva estant, que el nou procediment pedagògic és una troballa de la Dra. Montessori que ella no pot traspassar a ningú: una mena de virtut personal intransferible, un miracle del geni. Això ho desmenteixen els fets. Avui en dia hi hà escoles Montessori a Italia, a Anglaterra, a Australia, a una pila de ciutats. A Roma mateix són varies i dirigides per professores diferentes, seglars o religioses, i quasi totes reixen. Si l'art de dirigir-les fós exclusiu de la seva inventora, només les escoles dirigides personalment per ella retrien positius resultats.

El que hi hà és un'altra cosa: que en aquest món de Deu, per a fer les coses bé, es necessita discreció, i si l'obra és delicada, com, per exemple la educació dels infants, la formació d'homes integrals, es necessita un acuïtat no vulgar. Per això passa que un bon mestre, psicòleg profunde, de bonesa magnànima, pacient, dolç alhora i enèrgic, treu bons deixebles amb tots els mètodes d'ensenyança. L'historia és plena d'aquests casos que ha divulgat la fama. I és que l'educació és una mena de providencia individualista. Les fòrmules, els mètodes, són per la gran massa, com les lleis ordinaries.

El mètode Montessori, per la seva finor, requireix, per conseqüent, especials condicions en la professora. El respecte a les expontaneïtats del deixeble, principi eficacíssim de la nova escola, pot ser perillós. Si la professora no vigilés, si la professora no estimulés a punt, si la professora no dicernís, perillaría, el jardí escolar que ella ha de conreuar i estilitzar en selva de ferotgíes i verdiçars. No totes les iniciatives de l'escolar són expontànies, no totes són «segons natura».

Per conèixer aquestes expontaneïtats, per deixar brollar aquestes energíes inèdites, cal obrir de bat a bat totes les portes i finestres de l'esperit. Que la llum hi entri. Però, també, que la llum en surti i volti la testa de l'infant d'un nimbe propi, afanyat per ell, que li esclareixi el camí de la vida.

Aquestes portes i finestres són els sentits. Heu's-aquí perque el nou mètode és eminentment sensorial. Aquestes portes i finestres són «tots» els sentits. Heu's-aquí perque el nou mètode trenca la vella hegemonía, per no dir l'antic pedagògic monopoli, de la vista i de les oïdes.

Tots ho dèiem a casa i, en canvi, a l'escola ho bandejaven: l'infant té un sentit singularment actiu. «Té la vista als dits», com diu la gent. La Dra. Montessori no els hi escapsa, ni tan solament els hi pica. Ben al reevés, els afalaga i estimula. No ja els infants, sinó els homes fets, difícilment assolirien a plenitut ideal de la seva persona, difícilment arribaríen a super-homes, per dir-ho aixís, sense el plè domini de totes les seves facultats i de tots els seus sentits.

La nova escola, com a resultat de tot això, és altament jeràrquica. La democracia, l'igualitarisme exterior, mutilaven abans les personalitats excellents. Tot era sotsmès al raser de les mitjaníes. La nova escola produirà un gran bé social: la normalització dels genis. Abans, els genis causaven escàndol. I, foragitats del medi normal, esdevenien extravagants. Es capbussaven i queien amb accelerada pressa en l'abim de les anormalitats. Ara, amb les noves escoles, no passarà aquesta mena de delicte, perque la llibertat, el respecte a la llibertat, és tan ampli que no obliga a ser clandestina a cap espontaneïtat lícita, per molt que xoqui. Respecta el misteri de totes les eclosions.

Cal fer més encara. Si la llum interior romàn oculta, cal bufar el caliu, cal ventejar-la suament perque s'abrandi i isqui, a la fi, per totes les clivelles sensorials. Aqueixa atracció cap enfora ha de fer-se naturalment, sense violencies. L'alegría, com deia una de les professores conferenciants, és sanitat de cós i d'esperit.

No som nosaltres d'aquells qui cerquen, obstinats, aquesta pedra filosofal de certs modernistes: l'apendre i l'educar sense esforç. Tot treball, per noble que sigui, «fa», en termes de la Sagrada Escriptura, «suar», causa fadiga. Aquesta fadiga pot aminorar-se, però nó suprimir-se. I és encara més impossible convertir-la en gaudi i en repós. Lo que's pot assolir, lo que s'ha d'assolir, és un altre resultat molt cristià: fer gustós el treball, que és tant com fer-lo passador. Pot conseguir-se que'l treball, que sempre fadiga, no causi aburriment. Aleshores un home, adhuc cansant-se, gairebé no se'n adona, perque la carn és flaca, però l'esperit sempre està a punt i és fort.

Lo que és una mena de gracia, poder prescindir del treball corrent, poder deixar les marrioles i giravolts penosos dels raonaments i de les insistencies ordinaries, per les dreceres de l'intuició. L'intuició és una visió espiritual. Per ella no hi hà còssos ni esperits opacs. No causa altre cansament que el de la visió corporal: una fadiga, un residu de fadiga insignificant i una serena ubriaguesa.

Molt pot tenir i ha de tenir d'intuitiu, pel que dèiem ahir, el nou mètode. Una altra de les senyores conferenciants ens retreia, a propòsit d'ell, la senzillesa dels invents. Però els invents, com les noves escoles, són un miracle de la fè. Ni els rutinaris pagats del vell costum, ni els petulants aprioristes, podràn avesar-s'hi i obtenir-hi resultats. Es l'obra de la finor d'esperit, és obra d'humils.

J. BOFILL.

L'Orfeó Català a Sans

La cultura de la important i industriosa barriada de Sans i la execució perfectíssima i a voltes emocionant de l'Orfeo Català, ens proporcionaren ans d'anit una agradabilíssima vetllada a la sala d'espectacles del Círcol de Sans, distingidíssima societat cultural.

No'n podem dir del concert d'ans d'anit una festa de barriada, car adquirí tots els caràcters d'una veritables festa ciutadana.

Nombrosos automòbils i interminables tranvíes portaren al Círcol distingidíssimes families de Barcelona i gran nombre d'estrangers que acudiren a sentir a la massa choral, el renom de la qual tant ha crescut en l'any present.

El local del Círcol, que ha estat restaurat amb gust recentment, oferia una animació inusitada.

Els jardins, les sales del cafè, la gran sala de descans, ja eren plens ans de començar, i als intermitjos, ho animava el nombrós concurs que comentava les emocions de la nit.

Al començar el concert, plè el gran teatre, elegant i senyorívol, se sentiren les ovacions acostumades als orfeonistes i a la senyera gloriosa.

Després l'aparició den Millet, rebuda amb profunda simpatía, i l'himne de l'Orfeó que encengué l'entusiasme en l'auditori.

Seguidament «Sota de l'Olm», den Morera, i la «Cançó de Nadal» den Romeu, foren escoltades amb religiós silenci.

«La Gata i en Belitre», den Pujol, fou repetida. El punt culminant de la primera part fou, sens dubte, la «Cançó de breçol», den Sancho Marraco.

L'Orfeó feu prodigis en els dolços acompanyaments, i la senyoreta Andreua Fornells digué la melodía cadenciosa amb el sentiment i senzilla perfecció que acostuma la excepcional solista de l'Orfeó. Es feu seu al públic, qui la ovacionà insistentment.

Després de «La sesta», del malhaurat Noguera, fou cantat i repetit «L'Hereu Riera», den Cumellas.

A la segona part, «Els Xiquets de Valls» i «L'Emigrant», cantats pels homes sols, sugestionaren a la galería, composta en la majoría de families obreres que, de pas sigui dit en lloança d'elles, feren patent la seva cultura en un silenci absolut durant els cants, i en la major fogositat a l'expressar la seva admiració.

Fou cantat després el que és veritable poema musical, «Goigs de la Verge de Nuria», en el que en Llongueras, el director de l'Orfeó de Terrassa i de la Escola de Gimnasia Rítmica, ha sabut donar sabia i bella forma als versos incomparables den Maragall. Fou aplaudidíssim i objecte de justíssimes felicitacions l'autor, el qual assistí al concert.

Per acabar la segona part fou cantada «La Mort de l'Escolà», indubtablement una de les obres de més realç per a l'Orfeó, que per dissort no se sentí en tota la seva potencia d'armonía,—igual que les obres de la tercera part—segurament a causa de l'ofegador escenari.

«L'aucellada», den Jannequin,—en la tercera part—i el «O magnum mysterium», causaren profunda emoció, que esclatà potent.

A l'acabar el «Credo», de Palestrina, el públic va entregar-se de cor a l'Orfeó i als seus mestres, esclatant en interminables ovacions.

Amb «Els Segadors», demanats amb insistencia, s'acabà tan deleitosa vetllada, que segurament deixarà saludable record en l'ànim dels veins de Sans.

En elogi del Círcol no sabem dir rès més que l'Orfeó no hi hà anat d'excursió, ni de concert extraordinari. Hi anà pregat pel Círcol, qui volgué fer participar a la barriada de les delicies, de tot el món celebrades, del nostre Orfeó.

Els periodistes foren obsequiats galantment per la Junta.

El Cometa de Delavan

La Societat Astronòmica de Barcelona ens comunica els seguents datos sobre el cometa de Delavan, segons observacions de sos individus.

Es sitúa aquest astre cada vegada en millors condicions per a una observació al cap-vespre. Heu's-aquí algunes coordinades aproximades que permetràn fixar la marxa de la seva trajectoria sobre un mapa celeste:

1914. — Setembre, 1: A. R.: 8 h., 23 m. D. N., 49º

1914. — Setembre, 17: A. R., 10 h., 17 m., D. N., 50º

1914. — Octubre, 3: A. R., 12 h., 48 m., D. N., 43º

La marxa de l'astre descriu una línia que passa al Sud i a poca distancia dels set principals estels del «Carro» (Ossa Major), dirigint-se cap a la constel·lació del Bover. El dia 3 d'octubre estarà al Sud de l'estel Mizar de la Ossa Major.

Va aumentant de magnitut conforme s'acosta al Sol, i actualment és un objecte fàcil a simple vista, apreciant-se en l'equatorial una cúa la extensió de la qual és considerable, percibint-se fins a simple vista.

El nucli és rodó, com un foc central, que espurneja vivament amb reflexes verdosos. La magnitut és aproximadament de quarta. Aquest astre ha sigut dibuixat per don Dionís Renart i fotografiat per don Salvador Raurich.

Teatres

Procedent d'una «tournée» artística per l'Amèrica, ha arribat a Barcelona l'actor en Jaume Borràs.

El repertori que portava el celebrat actor era format en sa major part per obres catalanes.

El senyor Borràs torna molt satisfet d'aquesta excursió, que l'ha constituida una tanda d'èxits per al nostre compatrici.

A Buenos Aires, a Mendoza, a Santa Fè i altres importants capitals, el senyor Borràs ha sigut ovacionadíssim.

El resultat material de la excursió ha sigut també ben satisfactori.

L'excursió ha durat sis mesos, havent sigut interrompuda degut a la crisi econòmica.

Més endavant el senyor Borràs es proposa tornar a Amèrica.

Actualment el senyor Borràs es troba a Barcelona, aòn vol passar un temps de descans.

Govern civil

Pels sense feina

Ahir una comissió d'obrers del túnel de Vallvidrera van anar a visitar al governador exposant-li els propòsits que tenen d'organtizar una novillada a benefici dels obrers mancats de feina.

Els indis

Ahir els indis que's troben a l'hostatge de la Protectora de l'Infancia van promoure escàndols per disputes que van tenir entre ells.

Dos es van escapar i van empaitar a les noies que trobaven al pas.

El governador va parlar amb el cònsul d'Anglaterra per a buscar la manera de apaibagar-los.

Pels repatriats

Ahir al matí va conferenciar amb el governador l'alcalde accidental senyor Pich i el senyor Albó, de la Junta de Protecció a l'Infancia.

La conferencia va versar sobre la manera d'aumentar la sotscripció per als repatriats i mirar d'instal·lar restaurants que facilitin menjar als que's troben mancats de feina i diner.

Necrología

A la tendra edat de nou anys, confortada amb els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica, ha mort la xamosa nena Mercè Canals i Arribas.

Abans de que pugués conèixer els perills i fal·lacies del món, Deu se l'ha volgada emportar al cel, des d'aon pregarà sens dupte pels seus pares, germans i demés sers benvolguts que ha deixat sobre la terra, a tots els quals aquesta consideració deurà servir de grat consol en la seva pena, a la qual ens associem, desitjant-los cristiana resignació.

Encara que és de creure que la seva ànima candorosa no necessita de les oracions dels fidels, demanem a nostres lectors que la encomanin a Deu. A. C. S.

Musicals

Malgrat les desfavorables circumstancies en que ens trobem, l'Associació de Musica da Camera està preparant activament els concerts que té anunciats en l'artístic Calendari publicat, sabent-se de moltes persones que, volent concórrer a les sessions que aquesta entitat dóna periòdicament en el Palau de la Música Catalana, pensen fer-se apuntar en la llista de socis, com ja en aquestes hores han fet varies. Tot lo qual fa preveure que les sessions d'aquest Curs constituiràn, com les de l'anterior, un aplec de lo més selecte del nostre món barceloní i que podrà donar-se la nota d'alta normalitat ciutadana que en els moments presents han de representar les sempre lluïdes sessions de l'Associació.

Dintre pocs dies donarem detalls del primer concert que tindrà lloc el mes vinent i que ja des d'ara podem assegurar que constituirà una brillant represa de les tasques d'aquesta entitat.

MES TELEGRAMES I TELEFONEMES DE "LA VEU DE CATALUNYA"

(PER TELEFON)

La «Gaceta»

Madrid, 28, 10 matí.

La «Gaceta» publica:

Anunciant la mort en l'Havana de varis súbdits espanyols. Es publica una extensa relació que compren 222 noms.

Resolent en sentit negatiu l'expedient incoat en virtut de ofici del director de la Escola d'Enginyers industrials de Barcelona, proposant que els catedràtics d'aquestes Escoles disfrutin de premis com els de les Universitats. Diu el Consell de Instrucció pública: com són Escoles especials no poden ser considerades com les Universitats i per a les especials no hi hà consignació en els pròxims presupostos.

Aprofita la ocasió el mateix Consell de Instrucció pública per a manifestar que havent conseguit en els últims anys els catedràtics de Universitats i de Instituts i els professors de totes les escoles d'ensenyança oficial notables ventatges d'escalafó i d'aument de sou, es deu suprimir en els presupostos quant es consigna per a premis de tots ells, que si abans pogueren tenir justificació avui no n'hi hà, i en comptes d'alentar al professorat el deprimeix per la dificultat d'apreciar quins són els que més es distingeixen en els seus càrrecs.

Noticies de Governació

Madrid, 28, 2 tarde.

Aquest matí han visitat al ministre de la Governació els obrers giconesos que quedaven a Madrid.

Aquests han rebut un telefonema dels seus companys que varen anar a consultar als demés, dient que en la reunió celebrada ahir havíen sigut acceptades les bases primera, segona, quinta, sexta i sèptima.

Al senyor Sànchez Guerra li ha estranyat que no s'haguessin acceptat les bases tercera i quarta, que considerava beneficioses per als obrers.

El ministre ha rebut la visita del president del gremi de cotxers de Barcelona per a parlar-li de la difícil situació creada a sa industria pels nous impostos com substitutius del de consums.

El governador de Logroño, en extens telegrama dirigit al ministre, dona compte dels danys causats per un incendi a Calahorra, que ha destruit la plaça de toros i les cases properes.

No hi hà que lamentar desgracies personals però les pèrdues són de gran importancia.

L'Assamblea patronal

El Congrés de la Federació d'Associacions patronals ha continuat en el matí d'avui reunit en seccions, estudiant les respectives ponencies les memories presentades i les que continuaràn sos treballs aquesta tarde i en els dies successius fins al dia 30, en que's verificarà la votació definitiva.

Ha arribat a Madrid per a pendre part en el Congrès d'associacions patronals el senyor Ros, secretari general de l'Associació de fondistes i sindicats de Catalunya.

Obres públiques

Per a la construcció del camí de servei a la farola de Felanitx (Balears) es mana lliurar 6,339'87 pessetes.

S'aprova l'espedient d'expropiació de terrenys del térme de Riudecanyes (Tarragona) per 59,767'51 pessetes.

Id. id. del tèrme de Ripoll (Girona) per 9,832' 75 pessetes.

Al Palau

El Rei ha despatxat aquest matí amb el quefe del Govern.

Don Alfons i el senyor Dato han presenciat després des d'un balcó del Palau el disfilament de les forces d'enginyers que anaven al rellevament de la guardia.

Després ha despatxat amb el Rei el ministre d'Estat.

El Rei ha rebut nombrosa audiencia militar, en la que hi figuraven els generals Azcárraga, Contreras, Heredia, Moragas, Santiago, Ramos i Una.

La situació a Mèxic

Madrid, 28, 9'15 nit.

La premsa de Londres confirma la derrota de les tropes del Govern mexicà i afirma que el president de la República de Mèxic avisà ahir al còs diplomàtic, fent pública la hostilitat entre en Villa i en Carranza.

Afegeix que els Estats Units reforcen l'escuadra a Veracruz.

Noticies de Washington confirmen que després de la ruptura, que pot considerar-se com definitiva, en Villa s'ha alçat contra en Carranza. Comptant amb la adhesió del governador de Sonora i disposant de forces nombroses, se dirigeix cap a l'Est, amb probables mires de lluitar sobre la capital.

Les noticies oficials trasmeses pel representant d'Espanya a Mèxic al ministre d'Estat, diuen que en la recepció oferta pel general Carranza a tot el còs diplomàtic, després de saludar amablement a cada un de sos individus, feu la següent declaració: Que en Villa havía dsicrepat completament, cometent la acció de posar près i voler fusellar al general Obregón, per lo que d'ara en endavant quedaven rompudes tota mena de negociacions amb el susdit general Villa, el qual serà reduit per la força.

Immediatament el senyor Avella, ministre de Negocis estrangers, que acompanyava al president, digué que's publicaría en la capital un decret, que sería expedit a la República del Nort-Amèrica, amb objecte de que se sàpiga que els interessos de tots els estrangers en la República mexicana seràn respectats i que els que haguessin sofert perjudicis seràn indemnitzats tan aviat com se faci la pau, previa la comprovació de aquests perjudicis, per a lo qual es nomenarà un tribunal compost de polítics mexicans i estrangers.

Per estar la línia telegràfica tallada, aquest telegrama no's rebé aquí fins ahir.

El cable d'Almeria a Ceuta

S'han donat les ordres per a que a la major brevetat possible sigui arranjat el cable de Almería a Ceuta.

La Assamblea patronal

A les cinc de la tarde han tornat a reunir-se les seccions del Congrés patronal.

A la secció sisena, encarregada de dictaminar sobre la creació d'un segur mutu de vaga, s'han manifestat dues tendencies: una, relativa a la prestació d'obrers d'una a l'altra Federació, la qual ha sigut rebutjada; i un'altra tendint a la creació d'un fondo patronal, amb una reserva prudencial, per a que les Federacions patronals puguin fer front a les necessitats mentres duri la vaga. En la ponencia, defensada per don Francisco Casanueva, se tracta, ademés, de la classificació d'obrers, contractació i reglament únic de defensa.

La secció segona, que estudía el projecte de llei presentat a les Corts sobre la intervenció i contracte de treball, s'ha rebutjat de plà.

La quarta, que s'ocupa del tema sobre aprenentatge i ensenyança professional, ha acabat els treballs encaminats a crear bons oficials, per a conseguir el major i més ràpid desenrotllament de l'industria.

La secció quinta ha acabat de discutir lo referent a Montepíos, caixes de retir per a obrers i Borses de Treball, assumptes sotsmesos a son estudi.

Els gremis de Barcelona

El president de l'Unió Gremial de Barcelona, senyor Sitjas, amb l'advocat de la mateixa, senyor Pintó, i el secretari, senyor Llambias, han visitat aquest matí a l'alcalde de Madrid, en nom dels gremis de Barcelona, felicitant-lo per son nomenament i expressant-li la satisfacció de que sigui un industrial qui ocupi el primer lloc de la magistratura municipal de la capital d'Espanya.

El senyor Prast ha agrait aquestes manifestacions i s'ha ofert en tot als industrials i gremis de Barcelona.

Dits senyors han cumplimentat després al senyor Sánchez Guerra, recomanant-li varis problemes gremials que s'integren en les conclusions formulades pel primer Congrès de Federacions patronals.

S'han ocupat especialment de les aspiracions d'alguns gremis, d'anar a la reforma de la llei del descans dominical, i de la necessitat de remeiar la crisi dels petits industrials i comerciants que a Barcelona se sent amb major intensitat.

Amb el ministre de la Governació han parlat també dits senyors de la corrent d'harmonía que enfront de l'actual crisi s'ha iniciat entre els elements patronals i obrers d'aquella ciutat, encarint del Govern algunes solucions i molt particularment que's donguin a l'Ajuntament de Barcelona els medis necessaris per a realitzar el projecte d'Exposició Internacional d'Industries Elèctriques i la anexa nacional, ja que ella significa l'immediat sedant a la crisi actual del treball i un resorgiment de la potencialitat industrial d'Espanya.

El senyor Sanchez Guerra, en extrem expressiu, ha acullit amb gran afecte les aspiracions dels gremis de Barcelona, els representants dels quals han quedat complascudíssims.

En la visita que han fet al ministre d'Hisenda han parlat extensament de la necessitat de que el Banc d'Espanya presti atenció a les necessitats dels petits industrials i comerciants, sol·licitant que per la Junta d'Iniciatives recentment creada, s'estudi detingudament el problema.

Els senyors Sitjas, Pintó i Llambias han manifestat al senyor Bugallal, en nom del gremi de flequers, la necessitat de que se sostingui la llibertat aranzelaria per a l'importació de blats i de que es prenguin les mides del cas contra els acaparadors, els quals, en perjudici de l'Hisenda i del consumidor, són els que fan un lucratiu negoci imposant preus que no responen a la situació del mercat.

El ministre d'Hisenda ha prés nota de tals manifestacions, essent d'esperar que donaràn algun resultat.

Els representants dels gremis de Barcelona estàn citats per a demà pel president del Consell senyor Dato, el ministre de Foment senyor Ugarte i el president de la Junta d'Iniciatives senyor La Cierva.

Publicacions rebudes

—Hem rebut darrerament el número corresponent al mes d'agost de la notable revista il·lustrada «Barcelona-Atracció», porta-veu de la Societat d'Atracció de Forasters.

—S'ha publicat el número 56 del «Boletin de la Cámara Oficial de Comercio y Industria de Sabadell», amb text molt interessant, entre el qual hi figura un bosqueig històric sobre l'art en les alfombres, amb il·lustracions.

INGRESSOS de la Companyia dels Camins de Ferro del Nort d'Espanya

LÍNIES	Kilòms. en explotació	Ingressos desde'l 1 al 10 de setembre: 1914 Pessetes Cts.	1913 Pessetes Cts.	Diferencia Pessetes Cts.	Ingressos desde'l 1 janer al 10 sbre.: 1914 Pessetes Cts.	1913 Pessetes Cts.	Diferencia Pessetes Cts.
Madrid a Irún i sos ramals	909	1.565.069'37	1.592.253'76	— 28.184'39	34.367.419'32	34.854.881'26	— 487.461'94
Alsasua a Santander	139	117.091'64	126.143'78	— 9.052'14	2.421.319'61	2.609.337'77	— 188.018'16
Zaragoza, Pamplona, Barcelona	773	863.030'24	908.305'99	— 45.275'75	19.154.006'68	20.475.046'28	— 1.321.039'60
Tudela a Bilbao	249	345.582'53	388.530'14	— 42.947'61	7.579.541'68	7.949.982'53	— 370.440'85
Almansa a Valencia i Tarragona	594	470.799'53	501.050'01	— 30.250'48	14.665.014'81	14.914.988'03	— 249.973'22
Asturias, Galicia i León	741	723.628'63	753.636'07	— 30.007'44	16.812.642'90	17.399.624'39	— 586.981'49
Villabona a Avilés	21	29.331'51	37.290'23	— 7.961'72	531.943'18	625.526'69	— 93.583'51
Ciaño a Soto de Rey	22	20.383'36	16.399'18	+ 3.984'18	477.795'46	484.580'83	— 6.785'37
Lleida a Reus i Tarragona	103	65.667'41	62.700'51	+ 2.966'90	1.757.620'12	1.766.389'44	— 8.769'32
Sant Joan de les Abadeses	112	108.571'08	137.534'98	— 28.963'90	2.541.277'59	2.659.701'08	— 118.423'49
Valencia a Utiel	88	34.165'84	54.422'33	— 20.256'49	1.178.435'19	1.309.652'80	— 131.217'61
Totals xarxa	3.661	4.363.321'14	4.579.275'98	— 215.954'84	101487216'54	105049.911'10	— 3.562.694'56

Barcelona 21 de setembre de 1914. — El Secretari del Comitè, *Alfred Fuster.*

NOTICIES

DE BARCELONA

Havent sigut invitat el Gremi de Professors Particulars de Catalunya pel Rector i soci honorari de dita entitat a la obertura del curs acadèmic que tindrà lloc el dia 1.er d'octubre, a dos quarts de dotze del matí, en el Paranimf d'aquesta Universitat, la Directiva fa extensiva aquesta deferencia a tots els socis, pregant-los que n'hi assisteixin el major nombre possible.

Les classes de les escoles franceses de Barcelona es reuniràn dijous, dia 1.er d'octubre, en el seu local, Corts,, 707, i en el nou edifici del carrer de Sepúlveda, núm. 71.

— Llet condensada marca EL PAGES. Es catalana i la millor.

En els llocs de costum s'ha fixat un edicte de l'arquebisbat primat de Tarragona anunciant la provisió de curats vacants en térme que fineix el dia 19 de novembre per a presentar-les sol·licituts.

Dintre de pocs dies serà entregat a la Companyía «Isleña Marítima de Palma» el nou vapor «Mallorca», que ha estat construit exprofés en els arsenals de Gènova.

Ha arribat a Barcelona el nou director del Seminari, ex-director del Col·legi espanyol de Roma, doctor don Lluís M. Albert.

Sabó "La Toja"
Únic en el món

Ha près possessió novament de la presidencia del Tribunal Industrial el que ho és en propietat senyor Fernández del Olmo.

Ahir visitaren al fiscal els senyors Millán Astray i Martorell.

—Les botelles de l'aigua mineral natural
Vichy Català
porten tots els distintius amb el nom de la Societat Anònima Vichy Català.

Els moços d'Esquadra del Masnou han detingut a dos germans coneguts pels «Gatets» reclamats pel jutjat en causa par lesions.

—Els del port han capturat a un subjecte de pèssims antecedents que rodava per les estives dels molls.

—Els de Canet han desarmat i denunciat a un caçador furtiu.

—Els de Caldetes han denunciat a un pastor per invadir propietats agenes.

—Els de Cardedeu han recullit a un boig que s'havía escapat del manicomi de Sant Boi.

— DIABÈTICS: L'Aigua de **PRATS DEL REY**, declarada d'utilitat pública, és la **única** que cura radicalment. Vende en farmacies i dipòsits.

Un minyó de 26 anys, jornaler, que passava a la matinada pel carrer de Sant Pau, va creure que una noctàmbula li havía dirigit algunes frases insultants, i va contestar en tò molt viu. D'aquí en va esclatar una disputa, sortint en defensa de l'au nocturna un altre minyó, d'ofici pellaire i entre tots van armar un gran rebombori del qual en va resultar el jornaler amb una ganivetada a l'esquena.

El pacient va ser curat al dispensari del carrer den Barbarà i després tots tres van ser posats à disposició del jutjat.

—Fosfo-Glico-Kola-Lecitinat cura inapetencia. B. Domènech, Rda. S. Pau, 71.

A darrera hora de la nit hi hagué foc a una quadra de la carretera de la Bordeta que serveix de dipòsit de carros i cavalls, cremant-se unes bales d'aufals i part del sostre.

Hi acudiren els bombers d'Hostafranchs que en poca estona dominaren l'incendi del qual s'ignora la causa.

—Al mateix temps es declarava un altre incendi al carrer de Cerdenya, 46, al taller d'un boter, cremant-se una màquina de serrar i una partida de dogues.

També s'ignora la causa.

— **No compreu Lavabos, Banys, Vaters, etc., etc., sense abans visitar la gran exposició de la casa Lacoma G.** Passeig de Sant Joan, número 44. Preus ventatjosos.

Per alguns carrers de Sans hi va haver ahir al matí una alarma per haver aparescut un gos que escometía a tothom, creient la gent que era rabiós.

Un municipal el va trobar al carrer de Sant Jordi, i el va matar a cops de sabre i el va portar al Laboratori on serà examinat.

— **Rellotgería Girod**. Pl.ª Catalunya, 4. Rellotges de paret estil modern.

El sabater, el lampista i l'amor.

Un minyó de 27 anys, lampista, veí del carrer de la Creu de Canteros, està terriblement enamorat d'una xamosa noia del veïnat.

I a la mateixa escala hi viu un sabater de 23 anys, que pateix del mateix enamorament amb caràcter agut; tant, que ahir matí, creient observar que la dama dels seus pensamens s'orientava vers el lampista, trobà an aquest a la Ronda de Sant Pau, i amb una falsilla del seu ofici, li va produir una ferida al bras esquerre i una altra a l'esquena, per fortuna cap d'elles de gravetat.

L'inflamable sabater va ser posat a disposició del jutjat en companyía de l'eina.

Tormenta desfeta.

Al carrer de la Tormenta una dòna de 46 anys escamorrà a un bailet de 11 per creure que li havía tirat una pedra.

Amb tanta furia s'hi abonà contra el menut, que dues altres dònes, compadides, tractaren de treure-li de les urpes, però aleshores aquella es girà contra les intervencionistes i s'armà una batalla general tan furiosa com les del Marne i del Aisne.

Total, que'l noi i les tres dònes degueren anar al dispensari i després al jutjat.

— ¿Teniu la seguretat de la bona qualitat de l'aigua del sifón que bebeu i de la neteja del mateix? Doncs la podeu tenir amb el «Blitz Sifón», quo és el més higiènic, perque no'l toquen altres mans que les del seu amo. Exposició i venda: Segalà, Rambla Flors, 4.

Selvatjades.

Se'ns denuncía que una colla de xicots dels carrers de Mozart i Aurora (Gracia), s'entretenen en agafar gats i gossos per a martiritzar-los, a l'extrem d'enterrar viu a un gat i lligar-ne un altre amb una corda per a que fos destroçat pel tramvía.

Confiem en que l'autoritat competent adoptarà les oportunes mides per a evitar tals actes d'incultura i en cas necessari imposarà el degut correctiu als pares dels menuts selvatges.

— Males digestions. Amb freqüencia noten els malalts la llengua bruta, mala olor d'alè, aigües de boca, estat biliós, inapetencia, abatiment, tristesa després dels menjars, eruptes agres, gasos, pirosis, basqueig, dolor. Tots aquests síntomes se curen amb l'Elíxir Estomacal de Saiz de Carlos.

S'ha publicat el núm. 90 de la notabilíssima illustració «Feminal».

El sumari que conté és interessantíssim, i la part gràfica, tal com ens té acostumats aquesta revista, és una veritable meravella.

Entre les fotografíes hi hà els retrats de les Reines dels darrers certàmens literaris celebrats a Catalunya.

També hi hà fotografíes de La escola de la dona en «La llar», aquesta institució admirable fundada per la eminent publicista donya Carme Karr.

Aquestes fotografíes donen perfecta idea de les classes de tall, confecció, dibuix i pintura, així com de lliçons de reposteria i cuina.

El número és ben recomanable.

Telefonemes detinguts per no trobar a llurs destinataris:

De Santiago, a Manuel Hedilla; de Mahó, a Leonor, Príncipe Viena, 8, primer; de Palma, a Cristina Sanz, Viladomat, 136; de Londón, a Ignasi Pons; de Bilbao, a Vivesqui; de Torino, a Arteur Laclan, carrer d'Aragó; de Gènova, a Lola Parets, Bailén, 129; de Renduefes, a Antonia Dogal, Mallorca, 404; de Guarrucha, a Mantemar; de San Juan de Puerto Rico, a Taya, Diputació, 30; de Gijon, a Vicens Villacampa, comerç; de Quintana, a S. Doctor Espina, Salmerón, 24; d'Artesa, a Miquel Guitar, Sant Pere Taulat, 67; de Grao, a Antonia Martínez, Carretera de Mataró.

A la parroquia i santuari de la Mercè segueix celebrant-se totes les tardes la solemnissima novena a la Patrona de Barcelona.

La iglesia és insuficient per a contenir la gentada que diariament acudeix per assistir als cultes que s'hi celebren.

Segueix predicant el magistral d'Oviedo doctor Sànchez.

En l'Escola Normal de Mestres s'ha revalidat del grau superior amb bones calificacions la senyoreta donya Cinta Bonet, natural de Cenia (Tarragona).

Ahir entraren al port els següents vapors:

«Rey Jaime I», de Palma; «Vicente Salinas», de Gandía; «Federico», de Gènova.

Cap Amèrica del Sur va sortir el trasatlàntic «Barcelona».

Estat atmosfèric d'Europa el 23 de setembre, comunicat per la Societat Astronómica de Barcelona, segons els telegrames rebuts de l'Observatori Central Meteorològic:

Una extensa depressió continúa sobre el N. i NE d'Europa amb el mínim de 738 mm. a Noruega. Al 60, continúa una zona d'alta pressió que sembla tenir son centre de 771 mm. al NO. de França.

Aquesta última zona s'estén per sobre nostra península, França, S. d'Anglaterra, Suiça, Països Baixos i Italia.

Tràngol a la Manxa.

Un veí de Sant Celoni, Andreu Macari Ventura, de 54 anys, volent baixar d'un tramvía en marxa al carrer de Sant Andreu, va caure i es va fer mal al cap, mans i genolls.

Va ser aussiliat al dispensari de aquella barriada.

Cultura Musical Popular obrirà el primer d'octubre les classes del curs 1914-1915, gratuites. Dilluns i divendres de sis a vuit de la tarde solfeig, teoría i cançons per a nois. Dimars i dissaptes de sis a vuit de la tarde solfeig, teoría i cançons per a noies. Dilluns i divendres de vuit a nou de la nit solfeig i teoría per a senyoretes. Dimars, dijous, i dissaptes de vuit a nou de la nit cançons a conjunt per a senyoretes.

Per a inscriure's s'ha de passar de set a nou del vespre per l'hostatge social de C. M. P., carrer d'Aragó, 257, baixos, prop del Passeig de Gracia.

L'Associació de Contractistes d'Obres públiques de Catalunya ha expedit telegrames al ministre de Foment i Director general del ram, protestant del sistema de verificar obres per «administració» que consideren perjudicial, podent conseguir-se beneficis molt majors, inclòs per als mateixos treballadors, si es decreta la supressió de les anyalitats o plaços d'execució de les obres ja subastades, deixant als contractistes en llibertat de terminar-les en el més breu plaç possible, garantitzant el pagament amb aquexos crèdits que s'apliquen a les obres fetes pel sistema d'«administració».

Continúa l'inscripció a la matrícula de la classe de Geografía Econòmica, que donarà des del dia 2 d'octubre la Societat de Geografía Comercial (Foment del Treball Nacional).

La Junta Directiva del Centre Regional Valencià, atenent al desenrotllo que ha adquirit i les exigencies que imposa el millorament material de les classes gratuites que sosté en favor dels seus associats, ha près en arrendament un ampli i hermós local situat al carrer de Templaris, número 5, principal, en el que quedaràn instal·lades les seves dependencies a partir del dia primer d'octubre vinent.

Per motius del trasllat i de les obres que s'estàn efectuant, l'obertura de curs es retrassarà. A la Secretaría del Centre queda oberta la matrícula gratuita.

El dia 5 d'octubre s'inaugurarà a l'Ateneu Enciclopèdic Popular el curs de llengua i literatura italiana quo des de set anys i baix el Patronat de la «Società Nazionale Italiana Dante Alighieri» vé donant el distingit professor don Alfred Fedi.

L'alcalde del barri de les Canteres detingué ahir vespre a un subjecte sens ofici, que's dedica a furtar les arrecades a les nenes i que acabava de pendre'n unes d'or a una noieta de quatre anys en un cafè del carrer de Radas.

Telefonemes detinguts per no trobar els destinataris:

De Eibar, a Crucelegui, Rambla Estudis, 15.

De Sabadell, a Josep Monner, Mallorca, 219.

De Madrid, a Vicens de la Torre, Salmerón, 53, tercer, segona.

De Màlaga, a Antoni Turmo, Representant.

De Vigo, a Guzto.

De Cartagena, a Ramichos.

De Cartagena, a Manuel Broton, Peu de la Creu, 24, primer, primera.

De Burgos, a Josep Valdonado, Llovet, 13, Hostafranchs.

De Sant Feliu de Guíxols, a Antoni Arau. Abonat 3662.

De Capellades, a August Menchero, Aribau, 21, entressol.

Tribunal Industrial. — Senyalaments per avui, dia 29:

Antejudicis.—A les nou del matí.—Núm. 1.088, per reclamació de sous de l'obrer Antoni Barés contra la fleca «Cambial».

Núm. 1089, per reclamació de sous de l'obrer Domingo Ferrer contra el patró Joaquim Mayol.

Judicis.—A les deu.—Núm. 1.064, per reclamació de sous de l'obrera Presentació Colàs, contra Uselets. Senyors jurats: patrons, Perejoan, Betriu i Arquer; obrers, Llorens, Giró i Hernàndez.

A dos quarts d'onze.—Núm. 974, per accident del treball de l'obrer Joan Alvarado contra el patró Miquel Jacas. Senyors jurats: patrons, Soler, Pí i Pons; obrers, Membrado, Lloret i Martí.

A les onze.—Núm. 969, per reclamació de sous de l'obrer Josep Mateu, contra els senyors Enric i Felip Fiol. Senyors jurats: patrons, Soler, Sagarra i Calonja; obrers, Mulé, Gallinat i Morales.

«Catalunya», Associació Autonomista del Districte V, inaugurarà les Escoles (Curs 1914 a 1915) el dia primer d'octubre, a les deu de la nit, amb una sessió inaugural, en la qual el senyor president, en Santiago Andreu i Barber, farà la presentació del professorat als alumnes i socis.

Les classes començaràn el dia 5 del mateix octubre i seràn donades en el local social, d'acord amb el següent programa d'assignatures:

Curset de Normes Ortogràfiques, de l'Institut d'Estudis Catalans, per en Josep Huguet, els dijous, a les deu de la nit.

Solfeig i Piano: (dues classes) a càrrec del professorat de l'Orfeó Barcelonès. Solfeig: dilluns, dimecres i divendres tarde (hores, s'indicaràn). Piano: els dies i hores s'anunciaràn oportunament.

Francès: aquesta classe, a càrrec del professor en Cessàri Rodriguez, serà donada els dilluns, dimecres i divendres, de vuit a nou del vespre.

Teneduría de llibres i Aritmètica: a càrrec den Jaume Pidemont, els dimars, dijous i dissaptes, de vuit a nou del vespre.

Taquigrafía: s'està preparant una classe d'aquesta important assignatura, el professor de la qual, dies i hores que serà donada, s'anunciaràn oportunament.

La matrícula és completament gratuita, essent solament requisit indispensable ser presentat per un soci. Queda oberta la matrícula a Secretaría.

El senyor Llisterri, president del Gremi de Professors particulars de Catalunya», ha rebut de Roma el següent telegrama:

«El Sant Pare agraeix de tot cor l'homenatge filial d'aquexos bons professors, saludant-los. — El Cardenal secretari, Ferrata.»

Hem rebut un número-recordatori dels Jocs Florals celebrats a la Societat «El Artesano», de la barrriada de Gracia. Està elegantment editat i enclou els treballs premiats i abundants fotografíes.

El dia 25 del corrent, al vespre, tingueren lloc els exàmens de Solfeig i Teoría, que pertanyen a l'exercici de 1913 a 1914 i corresponen al curs gratuit que sosté l'entitat «Schola Orphèonica», de nostra ciutat. La sala de la «Schola» en son hostatge del carrer den Duràn i Bas, 11, principal, es vegé en extrem concorreguda i els resultats foren bril·lantíssims, prestant a l'acte tot l'honor que mereixen per sos constants treballs el mestre Marcet, director de la «Schola», la professora Na Dolors Duxà i els mestres aussiliars Na Teresa Montané i En Claudi Soler. Cal dir només que foren en nombre de 66 els alumnes que prengueren part en l'examen i no cal afegir quant meritoria i útil n'és l'obra assídua de la referida entitat.

En la Junta general celebrada darrerament pel Col·legi Oficial de Veterinaris, s'acordà apoiar la gestió que realitza la Junta designada a l'efecte prop del Tribunal Contenciós-Administratiu, contra una disposició del ministre d'Instrucció pública, que lesiona els interessos morals i materials de la professió; convenint-se, ademés, que la classe realitzi tota mena de manifestacions legals, que expressin el profond disgust amb que els veterinaris han vist la parcialitat del citat ministre en la resolució d'aquest assumpte.

S'acordà, ademés, recordar al governador civil, que el 80 per cent dels pobles d'aquesta provincia continúa sense inspecció veterinaria ni material per als examens micrográfics, infringint-se per dits Ajuntaments la R. O. de 21 de març del corrent any, amb greu perill per a la salut pública de nostra ciutat a la que s'importen carns i embutits en grans partides, procedents de dits pobles sense exigir-se el certificat de origen als introductors de les citades viandes.

Ahir, a les vuit del vespre, va calar-se foc a la fundició de ferro de don Josep Comella, situada al carrer de Catalunya, cantonada al d'Ali-Bey.

El foc, que va iniciar-se al quarto de motlles, prengué aviat gran increment. Hi acudiren els bombers de diferents quarterets, a les ordres del senyor Audet, els quals sofocaren l'incendi després de llarga estona de maniobrar.

S'ignora el valor de les pèrdues, però es creu que són importants.

Acudiren al lloc del sinistre el senyor alcalde, els regidors senyors Matons, Vega, Balugera i Colominas i forces de la guardia municipal.

No hi hagué cap desgracia personal.

SARRIA. — Els sardanistes d'aquella barriada, amb motiu de la propera festa major, que's començarà el diumenge vinant, 4 d'octubre, estàn organitzant les acostumades audicions extraordinaries de sardanes, totes a càrrec de la llorejada cobla «La Principal», de La Bisbal.

Seguint la ja tradicional costum, executarà dita cobla un programa d'escullides sardanes el matí del diumenge, a la plaça de la Constitució, un cop acabada la festa religiosa, i a la mateixa plaça se'n ballaràn de les cinc de la tarde en amunt.

DE FORA

—El diumenge varen celebrar-se amb gran èxit les festes que amb motiu de l'anada a Llissà de Munt del Batalló Infantil del Centre de Nostra Senyora del Carme i de Sant Pere Claver a dit poble, s'havíen projectat.

Al matí arribà el Batalló Infantil, entrant format i passant per entremig d'una gran gentada que anà a rebre'l.

A dos quarts de deu se celebrà a la parroquia un solemne Ofici, en el que alguns membres de la Congregació de la Immaculada i Sant Lluís Gonçaga cantaren la Missa d'Angelis, baix la batuta del jove don Enric Gelpí.

A dos quarts d'onze se verificà un miting a la plaça del davant de la iglesia, al que hi assistí tot el poble, per lo que'l lloc escullit resultà petit.

Començà a parlar don Eustaqui Polo Ortigosa, qui desenrotllà el tema: «Deixèu que'ls nens s'acostin a mí». Després excità al jovent de Llissà de Munt a que fundessin una Congregació a l'estil de les que hi hà en molts pobles de Catalunya.

Don Joan Montón dedicà son discurs als pares de familia per a que facin dels seus fills fervents catòlics i que tots els diumenges els facin anar a Doctrina; doncs és d'aquesta manera que'ls nois d'avui seràn el dia de demà homes honrats que's respectaràn els uns als altres, seràn bons caps de familia i seràn son apoiament en els darrers díes de sa vida, en que, per la sova edat, no sols no podràn assistir als altres, sinó que necessitaràn de l'ajuda de tots els que ells varen pujar.

Després de donar les gracies per les atencions dispensades al Batalló Infantil, dedicà unes poques paraules a la desolació que en el sí de les families porta la guerra actual.

Parlà del Papat i del seu dret, essent vitorejat.

El vicari Mossèn Josep Blanch feu el resum del miting, i donà les gracies al Batalló Infantil i als congregants de Barcelona que l'acompanyaven, per l'atenció que amb els fills de Llissà de Munt van tenir al fer-los aquesta visita. Aquestes paraules aixecaren vius aplaudiments, que duraren llarga estona.

A les dotze, els excursionistes se repartiren per les cases, que amablement els oferiren la taula per a dinar.

A la tarde es verificà un simulacre de combat, en presencia de les autoritats.

Al final, el senyor Oller posà una corbata, ofrena dels fills de Llissà de Munt, a la Bandera del Batalló Infantil.

Tot seguit el Batalló sortí de regrés cap a Barcelona, al que tothom acompanyà fins al final del poble.

Municipi

Segons manifestà ahir l'alcalde accidental, hi hà el projecte de formar una comissió mixta composta de les autoritats i alguns regidors, la qual tindrà la missió de donar feina als obrers desocupats designant-los per a les obres públiques projectades.

També's projecta crear tres o quatre fondes econòmiques a les barriades obreres on previa presentació de contra-senyes es facilitaràn al migdia i al vespre raccions que puguin ser portades a domicili per aquells obrers poc habituats a menjar en menjadors públics.

An aquest efecte, el senyor Andrade ha demanat recursos al Govern, a fi de cooperar a l'acció de l'Ajuntament, destinant-hi també els fondos senyalats per a la repatriació.

Es faràn, a més, suscripcions públiques per a que tots els ciutadans puguin cooperar an aquesta obra.

La Junta de Ciencies Naturals ha acordat acceptar els donatius de Calcedonia de l'Uruguay, fets per don J. Olm; roques minerals i fòcils, per don J. B. de Aguilar-Amat; roques, fòcils, moluscs i briozoos, per don A. Bofill; un ou de gallina, teratològic, per don S. E. Bofill; moluscs de Concarneau, per un donador anònim; un cadell de singlar viu, per don A. Camps, de Figueras; un coati, també viu, per donya Joaneta Mena; i dues obretes sobre zoología, per M. Ch. Janet.

Concedir als propietaris de pantanos, llacs i estanys de Catalunya les especies de peixos adequats a les seves aigües amb el fí de procurar sa repoblació.

Estudiar un lloc d'emplaçament de l'elefant que figurava al Parc zoològic i que ja està naturalisat.

Estudiar la manera de millorar les instal·lacions de la col·lecció zoològica i repintar la retolació de les mateixes.

La ponencia nomenada per a l'adquisició de terrenys amb destí a cases barates composta dels senyors Carcereny, Vega, Busquets, Balugera i de Riba anirà el dimecres al matí a visitar els terrenys presentats a concurs enclavats a les barriades de Sant Martí, Gracia i Sant Andreu.

El president del Centre Català de Saragossa ha enviat una comunicació a l'alcalde, agraint les atencions dispensades als excursionistes d'aquella entitat que vingueren a Barcelona.

Al mateix temps ha enviat exemplars de les conferencies organitzades per la secció de cultura de dit Centre en 1914.

El degà del Col·legi de Procuradors senyor Verges i Moreu ha estat a l'Alcaldía a insistir en la conveniencia de que's destini un local per a guardar els mobles dels pobres que són deshauciats del pis.

Per no haver-hi cap lloc «ad hoc»—lo qual sembla mentida en una ciutat com Barcelona—en casos de deshauci els mobles van a parar a un terrat, o al carrer.

El senyor Pich digué, com de costum, que «se'n preocuparà».

També parlà el senyor Verges de la conveniencia de construir un Palau de Justicia Municipal.

La comissió de neteja no ha pogut admetre l'oferta de l'empresari de la neteja pública a Berlín, per haver-se presentat fòra del plaç fixat per al concurs.

Els impostos urbans.

A la carta del president de la Cambra de la Propietat sobre'ls impostos projectats, contestà el senyor Boladeres amb una altra que ha sigut últimament replicada per l'esmentat president.

A pesar de lo interessant de l'assumpte, no'ns es possible disposar d'espai per a destinar-lo an aquesta polèmica.

La gran revista.

El senyor Pich, com si fos alcalde en propietat, organitzà una gran revista de les guardies municipal i urbana amb l'indispensable acompanyament de fotògrafs.

Una nota facilitada a la premsa diu que de la revista resulta comprovat que hi hà 53 municipals que no poden prestar servei per vells i xacrosos. Molts passen dels 70 anys i en porten 30 i 40 de servei. Respecte an aquests «es mirarà» de jubilar-los...

Quan el senyor Puig i Alfonso fou regidor en l'època anterior, organitzà un Montepío per a la guardia municipal, amb un reglament confeccionat amb molta previsió i prudencia, que permetía establir automàticament jubilacions decoroses i posar als guardies a l'abric de la cessantía i de la miseria.

Però la campanya interessada d'un cert diari sugestionà a varis guardies «conscients» que solen actuar d'agitadors i aquests començaren a treballar i somoure als seus companys en termes tals, que la majoría es declararen oposats al Montepío, molts d'ells sense saber per què.

Alguns regidors que teníen el dever d'apoiar la beneficiosa obra del senyor Puig i Alfonso li feren el buit, i el projecte fracassà. Els guardies optaren quedar subjectes a una capritxada d'un alcalde qualsevol que en un moment de malhumor pot deixar-los cessants. Més s'estimaren això que l'aussili raonat i segur que'ls ofería el Montepío.

Però es tractava de l'obra d'un regionalista... i això «justificava» l'oposició.

Respecte de la celebrada revista, un diari local diu:

«Figuraron en el desfile los 34 guardias recientemente nombrados. Alguno hay, entre ellos, joven y apto. Varios son ya de edad respetable. Uno camina renqueando.

Alguien susurra que la revista de ayer servirà para justificar jubilaciones y, por consiguiente, proveer nuevas vacantes, tras el consiguiente prorrateo».

Hi hà el propòsit de començar des d'avui la temporada d'hivern celebrant les sessions municipals de primera convocatoria.

Anuncis oficials

Banc Hispano Colonial

Des del primer d'octubre pròxim, tots els dies feiners de nou a dos quarts de dotze del matí, se pagaràn per aquest Banc els cupons i títuls amortitzats del deute municipal, venciment 30 de setembre de 1914, Series A, B i C, emissions de 1906; Series D, de 1907 i 1910; Series E i F de 1912; Series B de 1912 i 1913, i Bonos de la Reforma emissió de 1908.

Barcelona, 28 de setembre de 1914.—El vis-gerent, Pere I. de Sotolongo.

Religioses

—Parroquia de Sant Miquel.—Avui, dimars, celebrarà aquesta parroquia la festa del gloriós Arcàngel, son patró, amb els següents cultes:

A les deu, Ofici solemne, al que hi assistiràn una representació de l'Ajuntament de la ciutat i la Junta d'Obra. Predicarà el P. Joan Recolons, S. J., i la Capella de música, dirigida per son mestre don Josep Quintana, executarà la missa del «Sagrament» del mestre Ribera.

A dos quarts de sis de la tarde, Rosari, Trisagi i conclusió de la novena.

Des d'ahir a la tarde fins al vespre d'avui, es pot guanyar la indulgencia plenaria concedida pel Papa visitant aquesta iglesia parroquial amb les disposicions acostumades.

Espectacles

TEATRE CATALA ROMEA
— TEMPORADA D'HIVERN —
Companyía còmica dramàtica. Primer actor FRANCISCO FUENTES. Primera actriu ANTONIA AREVALO. Inauguració el dia 3 d'octubre amb la novela escènica de don Jascinto Benavente
LA NOCHE DEL SÁBADO
ABONEMENTS: A sis dilluns de moda. A dotze funcions de tarde en días festius. Queden oberts en l'administració del teatre de 11 a 1 i de 4 a 7. — Per a preus i condicions vegi's les llistes de companyía.

TÍVOLI - Circo Eqüestre
Avui, dimars, nit, a dos quarts de deu, èxit sorollós. Ovacions al fenómen
ROBLEDILLO
únic en el món que ha arribat a destruir les lleis de l'equilibri.—Succés extraordinari de tota la troupe. — Exit creixent de l'aplaudit imitador Donnini.—Entrades còmiques per tots els clowns. — Demà despedida de Donnini. — Dijous, tarde a les quatre, matinè.—Nit, a dos quarts de deu, nou i extraordinari programa. Segona de moda, sis colossals debuts. 6.—Primer: «Les 5 indiens scautt-sport acte a 4 cavalls.—Segón: Triple jockey per 3 monsieurs genre clarke. — Tercer: Werds Bros, notables excèntrics.—Quart Os-Lusos, acròbates olímpics.—Quint: Travail a pannesu per Mlle. M. Cardinali.—Sisè: Els famosos clowns Tonitoff i Seiffert.
Se despatxa a comptaduría per al dijous, divendres, dissapte i diumenge.—Dia 8 d'octubre, tercera de moda, 5 magnífics debuts.

TEATRE DE NOVETATS
Avui, dimars, nit, a les nou, «Los chorros de oro». Debut de la primera tiple còmica Blanca Poza. Estrena de l'opereta en un acte i quatre quadres de don Emili Ferraz Revenga i mestre Penella
Galope de amor
i **MARUXA**
La més bella producció del mestre Vives.

TEATRE SORIANO
Completament reformat i amb gran confort. Companyía Montero, de la que formen part P. Montero, A. Arrieta i P. Lacambra.
Avui, dimars, tarde, a les cinc, secció doble. — Primer: «El Maño». — Segón: «Cuando el amor muere».—Nit, a un quart de deu.—Primer: «El quinto pelao», tres actes. — Segón: «Cuando el amor muere».—Dijous, tarde, gran matinè de moda.—Estrena de «Los chicos de la calle».

TEATRE IMPERI
Companyia de sarsuela i opereta de RICARD GUELL de la que forma part PILAR MARTI.—Avui, tarde, a dos quarts de sis, a preus econòmics.—Primer: «Las Musas Latinas».—Segón: «El Patinillo».—Nit, a dos quarts de deu, especial.—Primer: «Porfolio Imperio».—Segón: Exitas colossal de l'opereta en tres actes, música del mestre Strauss. «Cuento Oriental».—Se despatxa a comptaduría.—En preparació l'opereta en tres actes «El Duque Jor».

Saló Catalunya
Plaça de Catalunya, 3
Gran cine de moda.—El programa d'avui, dimars, està compost d'una serie de pel·lícoles a quina més notable, han sigut elogiades: «La dama de la serpiente», «Corazón pobre», Nordisk; «El egloísta», «Policarpo no tiene compás», «El rapto», «Luny cae en la trampa», «El último golpe» i altres. — Demà, dimecres,
aconteixement sensacional
tindrà lloc l'estrena:
ELECCIÓN DE S. S. BENEDICTO XV
Aquesta interessant pel·lícola, sols se projectarà en aquest SALÓ, per al qual fou impresionada per la casa Cines-Roma.

SATURNO PARK
Elegant centre d'atraccions. Obert de 3 a 7. Concerts totes les tardes per la banda de Vergara.
Entrada de passeig 10 cèntims

HIPODROM DE BARCELONA
(Casa Antúnis)
HÍPIC SPORT
Grans carreres de cavalls els dies 4, 11, 18 i 25 de octubre i 1 i 8 de novembre.
Detalls per cartells.

Adobs Espinás
Rambla del Centre, 37.—Fàbrica a Sans

Fenol Comeleran
Es el millor desinfectant, anti-epidémich, anti-hemorràgich, cauterisador y insecticida — El preservatiu més eficàs de
Cólera, Febre groga, Tifus i Verola
cura desseguida les cremades, ferides, perellons, varices, sarna, briana, picades, mossegades, mal de caixal, etc. Vegi els llibrets que acompanya a cada ampolla. Se ven en totes les farmacies y drogueríes. Dipòsit Central: J. URIACH Y COMP.ª Moncada, 20

Compres
Alhajes or, plata, platí, brillants, perles i dentadures; se paguen preus molt alts. - Carrer Cardenal Casañas, núm. 8, botiga joieria.

Alhajes, Paperetes brillants, perles, esmeragdes, or, platí i dentadures. Unica casa que pot pagar més alts preus que altres. Zurbano, 8 (P. Reial.)

Anuncis
VINO DE PEPTONA ORTEGA
Per a convalecents i persones dèbils, és el millor tònic i nodritiu. Inapetencia, i males digestions, anemia, tisis, raquitisme, etc. Venda en Centres Especialitats, Farmacies i Drogueríes.

PIANOS y armoniums de llogner, desde 8 ptes. al mes, C. Bieger, Bruch, 38. Ex-afinador y reparador de la casa Erard de Paris

Gelatina de Carn de Gallina
Aliment poderós per a les persones delicades. Pot de cristall, 3 pessetes.
E. Martienelo, Escudellers, 10

Lloguers
Grans magatzems i quadres que eren de l'Arsenal Civil, situats a la Platja de Càn Tunis, per a llogar. Raó: Portaferrissa, 3, despatx.

Vendes
MOBLES
Per excés de producció, se venen a preu de fàbrica, durant els mesos d'agost i setembre.
Jaume Homs - Pelayo, 50

Medicaments
químicament purs, específics farmacèutics i aigües minerals, se reben directament dels punts d'origen. FARMACIA DE BOTTA I BALTA, Rambla de Catalunya, número 1, cantonada Ronda d'Universitat.

L'ÚLTIM AVENS DE LA CIENCIA MÉDICA
La Renovación del Estómago
ó Solución Estomacal Sánchez
Un dever humanitari'ns obliga a recordar de nou als que sufreixen, la existencia eficacia absoluta i'aquet remey vegetal y inofensiu descobert pel Dr. Sánchez de Alhabia (Almería), puig sense ser per l'ús ni l'abús nociu al organisme, la millora que ocasiona en totes les malaltíes del ventrell se reconeix infalliblement al segón día del tractament.
Nostra Solució Estomacal Sanchez s'usa ab èxit brillant en els *dolors d'estómach, dispepsias, vómits, coragre, gastralgias, diarreas* (quan provenen de mala digestió) *digestions difícils, ardors y inapetencia*. En tots els casos l'alivi és radical, y degut a la renovació complerta que produeix al ventrell dels malalts, senten la majoría de les vegades y a las primeras presas lleugers mareigs que, si bé al principi molestan un poch al pacient, son senyals precursoras d'una absoluta y rápida curació.
Ademés son tantas las ventatjas conseguidas ab tan modest preparat, acceptat ja ab entusiasme pels més eminents metges, y son tan increíbles els resultats obtinguts per molts malalts reputats incurables que casi miraculosament se salvaren de sos sofriments, que confiats en la propaganda personal de cada un ens abstindrém d'anunciar nostre producte, entregant en cambi com justa compensació gratis (ab recepta de metge) als malalts pobres quants frascos necessitin.—Preu d'un frasco 3 pessetas.
De venda a les principals farmacies y centres d'especialitats farmacèutiques
Gràtis: Farmacia Carbó, Plassa Urquinaona, y A. Serra, Pelayo, 9

TRESOR INAPRECIABLE.—Com tirar oli en un llum és per a dèbils, vells i decrèpits, inapetents, anèmics, dispèpsics, neurastènics, neuròtics, artrítics i herpètics, el gran VISTA-RICA; l'aperitiu sens igual, regenerador i purificador de la sang, i, per excel·lencia, tònic-vigoritzant: beneficiós tan notable com inesperat, fins quan tot ha fracassat, els Metges eminents l'aconsellen hi dediquen lluminosos i molt laudatoris informes. Se'n fa ús en qualsevol accident, indigestió, mareig, espant o disgust, i en els excessos de menjar perque dona força al cor, ajuda la digestió i ton fica i desinfecta els intestins.—En farmacies, colmados i drogueríes.—Prospectes i mostres gratis.—Providencia, 61, LA SALUD, BARCELONA.

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes
i tot lo que's necessita per a feries
Antiga Casa.— T. COSTAS. — Palla, 13 i 15 pral.

PERDUES DE SANG
Se curen smpre, ja siguin del nas, pulmons, estómac, budells, etc., usant el cada dia més acreditat Aixarop Hipofosfits Ergotinat Capdevila. En els desarreglos menstruals, per excessives perdues de sang, l'alivi és immediat, al que segueix ràpida curació. Es, ademés, poderós reconstituyent. Se remet a qualsevol estació de ferro carril, enviant quatre pessetes al seu autor: Joseph Capdevila, farmacèutic, Calaf.
En farmacies i Centres d'específics, a 3 pessetes frasc.

MAQUINES, I UTILS FERRAMENTES
DE PRECISIO
FRANCISCO LAYRET - Passatge Madoz, núm. 1, pral.

ZAMPIRONI
Ademés de la calor, son els mosquits que no deixen dormir. Comprèu, donchs, una capseta de "ZAMPIRONI", únich modo de poder matar els mosquits i, per lo tant, obtenir un sòn tranquil. El perfum que produeix és absolutament inofensiu i el seu efecte es desinfectant y per lo tant higiènich. Desconfièu de les imitacions y exigíu la marca "ZAMPIRONI"
SE VENEN PER TOTES LES DROGUERÍES I BAZARS
AGENTS A ESPANYA: J. URIACH I COMPANYIA - BARCELONA